

# SALEZIJANSKI VESTNIK





VSEBINA

Salezijanci so misijonarji	2
Novi vidiki ljubeznivosti	3
Med Nagajci na burmanski meji	4
Don Boskove sanje	10
Gospod, če kličeš . . .	11
Zahvalno lomljenje kruha	12
Matija Čerček	16
Spomini na g. Wallanda	17
Abeceda salezijanskih misijonov	17
Don Boskov dan v Celovcu	20
Žetev je velika . . .	22
Duhovni poklici in starši	23
Pri Snopkovi mami	23
Ali ga poznate	24

Izdaja Salezijanski inspektorat  
v Ljubljani, Rakovniška 6  
tel. 20-363

Odgovarja in ureja  
dr. Stanis Kahne (stk)  
z uredniškim odborom

Oprema Ivan Kogovšek

scena 74

Letos bo Salezijanski vestnik izšel štirikrat:

1. za don Boskov praznik
2. za praznik Marije Pomočnice, ki bo 25. maja po običajnem sporedu
3. za Mali šmaren
4. za Brezmadežno.

Vsaka številka nas stane 7 din . . .

# SALEZIJANCI SO MISIJONARJI

V prvi številki letošnjega Salezijanskega vestnika, ki jo navadno posvetimo don Bosku, smo ugotovili, da so po njegovi zaslugi in gorečnosti salezijanci misijonarji.

Pri vsem tem je don Bosko dal odločilen poudarek pri vzgoji in ljubeznivosti. Za Freudova odkritja obrambnih mehanizmov don Bosko ni prav nič vedel, vedel pa je zanje iz svojih uvidov in najbrž tudi iz duhovnih spoznanj, ki mu jih je posredovala njegova učiteljica Marija Pomočnica že v njegovih prvih sanjah.

Pripovedovali smo tudi o misijonih iz sanj, ki jih je imel don Bosko. Znanost danes obravnava sanje zelo resno. Ponavadi sicer niso napovedi za prihodnost, vendar pa izražajo globoke življenjske vzgibe. V nadaljevanju znanstvene razprave o sanjah je v tej številki podan kratek opis ugotovitve, da gre v sanjah vedno za nekaj bivanjskega. Zanimive so glede tega ilustracije iz don Boskovega življenja. Ponavadi se nanašajo na poklic, bodisi na svoj kakor tudi drugih, in na vse, kar je s tem v zvezi: življenje, spreobrnjenje in celo smrt.

V tej drugi številki, ki je posvečena poklicem, predstavljamo našim prijateljem misijonarja Pavla Bernika, kako je prišel iz rodnega Puštala pri Škofji Loki med Nagajce na burmanski meji.

Njegovo življenje je razpeto v lok 40 let študija, vedno novih spoznanj neizmerne in skrivnostne Indije, v kateri se zlivajo in razhajajo narodi, plemena, rase, kaste, verstva in praznoverja, bogastvo človeka, ki se izraža v globini duha bolj kot v bremenu materije pa tudi v predanosti usodi, ki mu grozi, da ga zaradi revščine, ki iz nje izhaja, zaduši za tiste osnovne človeške vzgone, ki ustvarjajo ne samo tehnični napredek, ampak tudi pot do Stvarnika in do vsega, kar je najbolj pristno človeškega. V tem je tudi vsa razpetost in razgibanost katoliškega misijonarja.

Da bi bilo mnogo fantov in deklet, ki bi se odzvali Kristusovemu klicu, je treba prositi Gospoda žetve. Samo on kliče, samo on daje poklicu rast, zvestobo in rodovitnost. Poklicani so v današnji duhovno izvotljeni in brezciljni svet, da iz kamnite, z grmovjem poraščene ledine izorjejo rodovitno njivo za seme božje besede človekove osvoboditve in za večno življenje. Molitev za duhovne poklice je zato neobhodna . . .

„Gospod, če kličeš . . .“ ugotavlja v svojem srcu kandidatka HMP potem se je treba odzvati z vsem svojim bitjem, do kraja, za vse življenje z veseljem, „Tukaj sem, Gospod!“

Razen dveh misijonarjev vam predstavljamo še dva velika moža, ki sta v svojem življenju uresničila svoj poklic po karizmi, ki jima jo je dal Kristus. Oba sta že v večnosti. Eden je bil laik, kristjan in velik salezijanski sotrudnik: MATIJA ČERČEK. Drugi pa duhovnik, velik salezijanec, duhovni voditelj in učitelj evangelija za apostole današnjega časa: DR. FRANC WALLAND. Sejal je seme božje besede z obema rokama; seme je umrlo, in prav zato je vzkliklo novo življenje . . . In še pripoved o dveh živečih pričevalcih don Boskovega duha: Snopkovi mami in o zlatomašniku Josipu Tkalcu.

Lepo prenovljeno svetišče Marije Pomočnice na Rakovniku čaka na novo obleko. Ker želimo, da bi bila lepa, bo seveda tudi draga. Prijatelji, boste pomagali?

Pobudnik za preново cerkve na Rakovniku gradi sedaj cerkev za katoliške vernike v našem misijonu v Nikšiću v Črni gori. Oglejte si načrtovani „sveti šotor“; zelo lepo se sklada z okoljem. Njegovi verniki vam bodo hvaležni za vsak dar, če jim boste pomagali do božjega hrama.

In nazadnje še dve kratki pripovedi v naši stalni rubriki Ali ga poznate: Kako je don Bosko skrbel za poklice . . .



# DON BOSKOVO VZGOJNO POSLANSTVO



## FREUDOVI OBRAMBNI MEHANIZMI

Na začetku našega stoletja je začetnik globinske psihologije Sigmund Freud (1856–1939) odkril v človeški podzavesti obrambne mehanizme: kakor hitro se živo bitje čuti ogroženo, takoj avtomatično nastopijo obrambne drže in dejanja, ki ga ščitijo pred nevarnostjo in uničenjem. Če je to živo bitje človek, potem se človek podzavestno zateče k regresiji – povratku nazaj v podzavest, k istovetenju, spreobrnjenju, projekciji, kompenzaciji, sublimaciji, racionalizaciji, substituciji, izolaciji, frustraciji in še nekaterim drugim držam in dejanjem. Našteli smo jih več kot deset. Drugi znanstveniki še vedno odkrivajo nove obrambne mehanizme. Ne mislimo vsega tega razlagati. Našteli smo jih zato, da se vzgojitelji zavedo, da se vsi ti pojavi, ali vsaj nekateri, pojavijo v gojencu, kakor hitro se čuti ogroženega. Ogroženost otrok čuti, kakor hitro ni kdo z njim zadosti ljubezniv. Obrambne mehanizme smo navedli zato, ker bi hoteli poudariti potrebnost ljubeznivosti pri vzgoji.

## OBRAMBNI REFLEKSI IN NAGONI

Če nekdo pred našimi očmi hitro premakne roko, se veke na očeh avtomatično zaprejo. Zamah roke bi tudi lahko škodoval očem. Oči so pa življenjsko važen organ. Zato ga telo ščiti z obrambnimi mehanizmi tako, da oči zavaruje s tem, da jih pokrije z vekami. Fiziološko se to razloži tako, da gre za zamah naravnost do hrbtnice, ne da bi šel dražljaj skozi centralni živčni sistem kot pri ostalih čutenjih. Tam preskoči takoj na motorne ali gibalne živce. Tako proces pridobi na času in „v trenutku zapremo oči“. Oči se zaprejo avtomatično, brez posega volje in zavne zavesti. To je pravi obrambni mehanizem.

Nekaj podobnega imamo pri obrambnih nagonih. Če živo bitje, žival ali človek, čutita nevarnost, se postavi v bran: roke na glavo, roke pred obraz, roke tako, da drži napadalca daleč od telesa. Dostikrat človek iz strahu pred nevarnostjo začne bežati, se pravi oddaljovati od napadalca ali tistega, ki nam hoče škodovati. Človek, ne da bi se zavedal in ne da bi hotel, izvrši dejanja, ki se pokažejo za njegovo ohranitev izredno pomembna.

V medicini je znan rek „primum non nocere“ (= najprej ne smemo škodovati). Ta rek zdravniki ponavljajo pri Hipokratovi prisegi: prvo zdravnikovo delo je v tem, da ne bo s svojim posegom škodoval. Če pomislimo, da je Hipokrat živel 400 let pred

Kristusom, potem vidimo, kako globoko je poznanje celotnega obrambnega zadržanja zakoreninjeno v človeku. To so več ali manj tudi vedeli vzgojitelji.

## DON BOSKOVI FANTJE SO BIVANJSKO OGROŽENI

Don Bosko je v Turinu iskal fante, ki so zapustili dom in prišli iskat delo v mesto. Niso imeli niti stanovanja niti zaslužka niti hrane. Bili so v smislu sodobne ekološke znanosti življenjsko in bivanjsko ogroženi. K človekovi bivanjski gotovosti spada dom, kjer lahko počiva in spi, miza, kjer se lahko naje in delo, ki mu omogoča, da si pridobi sredstva za življenje. Vsega tega fantje, ki jih je zbiral don Bosko, niso imeli.

Ker so bili bivanjsko ogroženi, so v njih delovali obrambni mehanizmi: o vsem so dvomili, vsega so se bali, kakor hitro jih je kdo nagovoril, so se postavili v obrambo, bili so rezki, odrezavi, nasilni. Izogibali so se vseh in vsakogar, ker so se čutili ogrožene.

Zaradi takega „obrambnega, nezaupljivega in napadnega“ obnašanja so se jih vsi izogibali. To jih je še bolj odtujevalo od ljudi. Poiskali so si skupine enako ogroženih in se skušali s skupino zavarovati pred „sovražniki“. Prišlo je do nasilnih dejanj in s tem v navzkrižje s policijo. Policija je celoten sistem obrambe in napadalnosti v njih še okrepila.

Prav ta življenjska ogroženost je ena izmed značilnosti sodobnega človeka: nima pravega doma, nima staršev, ki bi bili vedno samo zanj, srečava se z ljudmi, ki jih ne pozna (ne ve ali mu hočejo škodovati ali koristiti). Zato se ljudje zapirajo sami vase in se odpirajo samo tistemu, za katerega vedo, da jim hoče dobro. Položaj se od časov don Boska ni spremenil, pač pa še bolj zaostрил; osnovno zadržanje sodobnega človeka do drugih je: nepoznanje, nezaupanje in zato samoobramba. V obrambi pa so ljudje zadirčni, napadalni, nezaupljivi. To velja zlasti za otroke.

## DON BOSKOVA LJUBEZNIVOST

Don Bosko pravi: ni dovolj, da imamo otroke radi. Otroci morajo občutiti, da jih imamo radi. Otroci pa občutijo, da jih imamo radi, če smo do njih ljubeznivi. Zato je predpostavka vsakega stika z otrokom ljubeznivost.

Valter Dermota



# med nagajci na burmanski meji misijonar

## PAVEL BERNIK

Ob 100-letnici salezijanskih misijonov je po sedmih letih spet obiskal svojo domovino naš misijonar Pavel Bernik, ki že 40 let živi v Indiji in oznanja sedaj evangelij svobode in odrešenja v deželi plemen Naga na meji z Burmo.

V času velikonočnih praznikov so salezijanske skupnosti in skupnosti Hčera Marije Pomočnice povabile misijonarja, da bi se ob pogovoru z njim in s filmi z njegovega misijona navdušili za oznanjevanje evangelija, ki ga prinaša Kristus brezpotnemu človeku vseh časov.

Tako je nastal tale pogovor.

### MOJ MISIJSKI POKLIC

Radi bi vas predstavili našim prijateljem: kje ste doma in kako ste prišli do misijskega poklica?

Luč sveta sem zagledal 11. januarja 1917 v Puštalu pri Škofji Loki na Gorenjskem. V rojstni vasi sem preživel le enajst let, potem me je pa zaneslo v bližnji in daljni svet.

Leta 1928 sem bil sprejet v salezijanski konvikt na Rakovniku. Pet let zaporedoma sem skoraj vsak dan prekoral vso belo Ljubljano tja do Tivolija. Hodil sem namreč na državno klasično gimnazijo. Latinščino in grščino, ki sem se ju naučil, sem pozneje poučeval po semeniščih Indije. Profesorji kot so bili Pregelj, Sovre, Grafenauer, Rupel, Krek so mi odkrivali lepoto slovenskega jezika, da sem ga vzljudil za vse življenje, toda ostala mi je le pismeni jezik, v ustih pa mi je skoraj onemel, saj razen kratkih srečanj z drugimi slovenskimi misijonarji v Indiji in redkih obiskov v domovini prilike za govorjenje nimam.

V jubilejnem letu 1933 sem napravil noviciat na Radni in bil sprejet v salezijansko družbo. Takrat mi je tudi dozorel misijski poklic. Že nekaj let poprej sem rad prebiral Katoliške misijone in Salezijanski vestnik. Oba lista sta objavljala pisma misijonarjev. Tista leta se je pogosto oglašal iz Assama v severovzhodni Indiji mlad misijonar Karel Mlekuž, doma nekje iz tržaške okolice. Bogoslovne študije je dovršil v Indiji, potem pa se je v kasijskih hribih Assama ves predal misijonskemu delu. Kasijski jezik je tako sijajno obvladal, da so bili nekateri njegovi spisi in pesmi objavljeni v berilih državnih šol.

Po žalostnem naključju sem se jaz odpravil v Indijo prav v dneh, ko se je on za vedno poslovil od nje. Čeprav zdrav in močan kot hrast, tako so mi pozneje pripovedovali njegovi sobratje, je v nekaj dneh podlegel skrivnostni tropični bolezni prav na Vernih duš dan leta 1933. Več kot dvajset let pozneje sem obiskal njegov grob, ki so ga še vedno njegovi nekdanji verniki krasili s svežim cvetjem. Na nagrobni plošči je napis: „Bonus miles Christi“ (Dober Kristusov vojak).

### V INDIJI KOROMANDIJI

**Misijonska strast vam ni dala, da bi končali šole v domovini. Kje in kako ste se pripravljali na duhovniško in misijonsko poslanstvo?**

Takoj po noviciatu sem odšel v Turin, uredil vse potrebno in v prvih dneh leta 1935 sem prispel prek Bombaya, skozi „Vrata Indije“, v Madras na koromandijski obali jugovzhodne Indije. Svoj 18. rojstni dan sem obhajal torej v Indiji Koromandiji. Bonbončkov in potic se ne spominjam več, pač paokusnih banan, ki si jih za nekaj novcev lahko dobil celo košaro.

Iz mesta Madrasa, v katerem naj bi po izročilu umrl mučeniške smrti apostol Tomaž, so nas mlade klerike poslali predstojniki nekaj sto kilometrov daleč v notranjost dežele. Tam je bilo prav tedaj ustanovljeno semenišče z višjo gimnazijo za misijonski naraščaj iz Evrope in Indije.

V majhnem mestecu Tirupattur („deset svetih vasi“) se nas je znašlo kakih 25 klerikov iz Irske,

Anglije, Nizozemske, Nemčije, Italije, Švice, Češke in Slovenije ter šest domačinov Indijcev.

Imeli smo lepo priložnost za medsebojno vzgojo in še bolj dragoceno priložnost, da smo se že v mladih letih vživljali v indijsko dušo, navade in jezik v sožitju s sobratoma domačini.

Tam sem končal višjo gimnazijo v angleškem jeziku in dva letnika semenišča. Temu je sledila vzgojiteljska praksa, kakor je v navadi v naši družbi. Za nekaj let, štiri v mojem primeru, so nas poslali poučevati in nadzorovati indijske fante po misijonskih zavodih in šolah. Mene so obdržali kar v semenišču, da sem poučeval mlajše sobrate v klasičnih jezikih. Od tedanjih mojih učencev je eden sedaj nadškof. Potem sem dve leti poučeval iste predmete v nadškofijskem semenišču v Madrasu in tudi eden tistih učencev je pred štirimi leti postal škof.

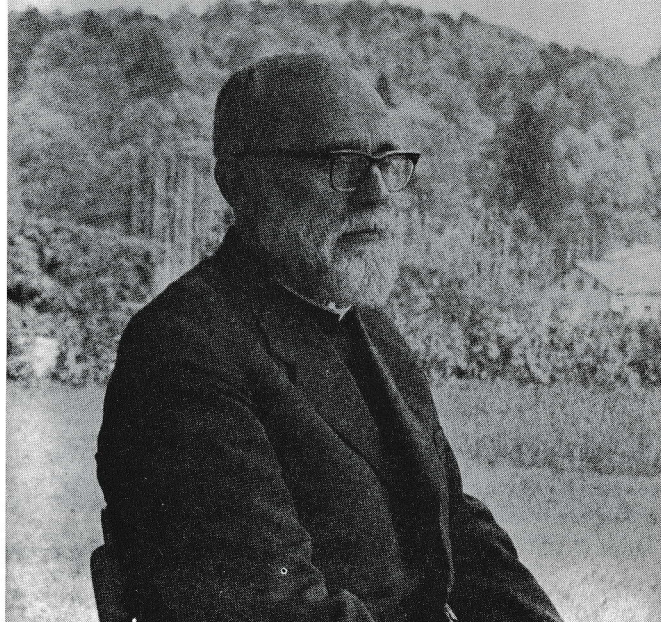
V letih 1941–1944 sem tam opravil bogoslovne študije in bil posvečen v duhovnika 30. januarja 1944.

### PROFESOR ŠIROM PO INDIJI

**Živite v ogromni deželi, ki se je prebujala v svobodo. Kakšno je bilo vaše misijonsko delo, ko ste postali duhovnik?**

Tudi kot duhovnik sem še dobrih 20 let poučeval po nižjih in višjih salezijanskih in škofijskih semeniščih južne in severne Indije. Priznati moram, da sem bil včasih kar malodušen ob misli, da sem običal za katedrom. V mladostni misijonski nestrpnosti sem hrepenel po pravem misijonskem delu.





Prepričal sem se pa, da je vzgajati domače misijonarje še bolj koristno za širjenje Kristusovega evangelija. Moji nekdanji učenci so sedaj duhovniki in goreči misijonarji po vseh mogočih krajih Indije, v Burmi in celo v daljnem Siamu ali Tajski in dva izmed njih pa sta škofa.

Za nameček pa je Bog ugodil tudi moji srčni želji: delati kot misijonar sredi preprostih ljudi. Nekdanji sošolec in sobrat pokojnega misijonarja Mlekuža, poznejši škof v Dibrugarju, Orestes, me je poklical v svojo škofijo. Poslal me je v enega od najlepših misijonov vse Indije: na hribe Nagajske in Manipurja med gorska plemena na meji z Burmo. To ozemlje je zaščiteno, tujcem je vstop prepovedan, toda jaz kot indijski državljani sem brez težave in nemoteno deloval v tej deželi od leta 1964 do danes.

## KATOLIŠKA CERKEV V INDIJI

**Indija je dežela mnogoštevilnih narodov in jezikov, še bolj kot Evropa. Kako napreduje katoliška Cerkev?**

Ker sem dolga leta živel v osrednji Indiji, dobro poznam stanje Cerkve. Moram reči, da je stanje dobro in tolažljivo.

Indijska ustava ne daje prednosti nobeni veroizpovedi, štiti pa vse. Jamči svobodo veroizpovedi tako glede osebnega prepričanja kakor tudi v javnem bogoslužju in zagotavlja pravico širiti vero.

Cerkev ima svojo hierarhijo od časa papeža Leona XIII. On je prerokoval, da bodo Indijci sami apostoli v Indiji: „Tvoji sinovi ti

bodo v odrešenje!“ Od 85 škofov jih je 80 domačinov, od 4000 duhovnikov jih je več kot 3000 Indijcev. Lahko rečemo, da je Cerkev v Indiji že samostojna, zakoreninjena in domača. Seveda pa je število katoličanov v primeri z vsem prebivalstvom skoro neznatno: niti dva odstotka jih ni.

Upamo, da se bo delo evangelizacije, ki se je začelo s sv. Tomažem in potem nadaljevalo s sv. Frančiškom Ksaverijem, vztrajno širilo in poglobljalo.

V Indiji je več semenišč, poklicev je zelo veliko, posebno v južnem delu. Tam je krščanstvo staro že stoletja in so krščanske družine številne. Od tam prihaja največ duhovnikov. Včasih iz ene družine tudi po več duhovnikov in redovnih sester. Tudi iz skrajnega severovzhoda, iz Nagajskih hribov že prihajajo poklici, čeprav smo začeli misijonsko delo šele pred 25 leti.

**Eden od največjih problemov Indije je revščina. Kako prispeva katoliška Cerkev k rešitvi tega problema?**

Katoliška Cerkev se tega problema zelo živo zaveda. Skušaja ga reševati na različne načine. Najprej vzgoja sama pripomore, da se ljudstvo dvigne iz nizkega položaja, da si zna samo pomagati. Zato imamo razen višjih šol tudi poljedelske, in obrtne šole. Eden naših slovenskih misijonarjev, brat Ludvik Zabret, je ustanovil že dve taki šoli. Škofje imajo tudi poseben urad za reševanje teh problemov. Prav tako se zanje zanimajo že bogoslovci. Med počitnicami gredo po vaseh, poučujejo ljudi in delajo z njimi, pomagajo kopati vodnjake, zidati

hiše, ki bi bile bolj dostojne človeka. Vemo tudi, koliko je že naredila in še dela mati Terezija. Vsa Indija jo občuduje zaradi njenega socialnega dela.

Na srečo pri nas v Nagajski nimamo takih problemov. Ljudstvo ni tako gosto naseljeno, podnebje je bolj zdravo. Ljudje imajo voljo in moč za delo in tako tam ni lakote. Sicer pa živijo zelo skromno. Spodaj v Indiji pa so velike mase ljudi izpostavljene vremenskim neprilikam, poplavam in suši, ki traja včasih po več let zaporedoma. Cerkev skuša na svoj način pomagati, kolikor more.

## NAGAJSKA IN NJENI LJUDJE

**Sedaj že deset let misijonarite med plemeni Naga. Povejte nam kaj o njih.**

Nagaland ali Nagajska po naše je bila do leta 1963 le pokrajina države Assam, ene od 16 zveznih držav Indije. Meri približno 16 tisoč kvadratnih kilometrov in šteje le pol milijona prebivalcev, ki pripadajo 14 plemenom pod skupnim imenom Naga.

To so bila bojevita plemena. Vasi so si zgradili na težko dostopnih grebenih gora in jih noč in da stražili. Odrasli fantje in neporočeni moške so morali spati v veliki skupni koči ‚morung‘, izmenoma so stražili in bili vsak trenutek pripravljeni na obrambo. Sovražna so jim bila druga plemena, včasih pa tudi kaka druga vas istega plemena. So izredno večji in strastni lovci, tako da so iztrebili že skoro vso divjačino v svojih gozdovih. Kar je napravilo nagajska plemena zloglasna, je bil njihov lov na človeške glave. K temu jih ni toliko nagibala želja po maščevanju — včasih tudi ta — kot prepričanje, da se življenjska sila obglavljene žrtve preseli v zmagovalca, ki tako postaja vedno bolj močan in nepremagljiv. Prepričani so tudi bili, da bodo v onstranskem življenju tako premagane žrtve zmagovalcu za sužnje. Lobanje svojih žrtev so potem kot trofeje obesili v veži ali celo na pročelje svojih koč. Nekaj takih koč sem še videl. Zadnji taki lovi so se zgodili še pred nekaj desetletji. Nekoč sem poslušal njihovo staro narodno petje. Zdelo se mi je nekam otono. Povedali so mi, da poje o mladi vdovi, ki takole govori svojemu



pokojnemu možu: „Kolikokrat si šel na lov (na glave) in si vedno prišel domov zmagovit. A po najini poroki si šel samo enkrat in tedaj si svojo glavo izgubil. Oj, kako kruta je moja usoda!“

Mogoče bo kdo rekel: „Kako more misijonar deželo tako krutih ljudi smatrati za najlepši misijon Indije?“ Najprej je treba omeniti, da je s prihodom krščanstva in civilizacije, ki so zanju ti ljudje izredno dovzetni, lov na glave popolnoma prenehal. Pa tudi poprej so ta plemena slovela za zelo gostoljubna. Do tujca, ki so ga sprejeli pod streho, niso bili nikdar zavrtni. Če je en sam vaščan sprejel kakega gosta v svojo hišo, so ga morali spoštovati vsi drugi. To velja tudi danes. Kljub svoji bojeviti preteklosti so ti preprosti hribovci zelo prijazni in imajo v svojih družabnih odnosih nekatere tako fine navade, da bi kaj podobnega človek zaman pričakoval v naši tako imenovani napredni civilizaciji.

Življenje teh ljudi je zelo trdo in naporno. Preživljajo se s poljedelstvom. Največ pridelujejo riž na svojih terasastih rižnih poljih, ki jih namakajo s pomočjo več kilometrov dolgih kanalov. Vodo dobivajo iz neusahljivih gorskih potokov. Priderek takega ‚mokega‘ riža je obilen. In kjer ni potokov? Tam sejejo ‚suh‘ riž. Zgodaj spomladi morajo iztrebiti grmovje in požgati obširna pobočja. Ob prvem dežju posejejo riž. Čez štiri mesece imajo žetev, ki ni tako obilna in je izpostavljena vremenskim nepriklam, plevelu, ptičjem in drugim živalim. Razen tega morajo v ciklu desetih let iztrebiti drugo njivo. Na ta način štejejo leta starosti. Če se človek spominja, da so petkrat sejali na istem polju, pomeni, da je star okrog 50 let.

Za zelenjavo jim ni dosti mar. Da je le za prigrizek malo mesa in nekaj strašno pekočih zrn, ki jim pravijo ‚čili‘, pa so zadovoljni. Za meso jim pride prav vse, tudi golazen, vse kar leta, plava, leze in gre... Da si misijonar na potovanjih ohrani dober tek, ne sme biti preveč radoveden, kaj je na lesenem krožniku, ki mu ga ti ubogi ljudje z največjo prijaznostjo ponudijo. Večjega veselja jim ne moreš napraviti, kot da vse lepo pospraviš in še drugič zaprosiš za te ‚specialitete‘!

Pridelujejo tudi bombaž in druge tkanine za svoje obleke. Ko ni dela na polju, žene in dekleta z veliko potrpežljivostjo tkejo. Vrh obleke si ogrinjajo pestre plašče, ki se po barvah razlikujejo pleme od plemena.

Ko sem leta 1964 popeljal na mednarodni evharistični kongres v Bombay skupino nagajskih vernikov, so povsod vzbujali veliko pozornost in radovednost. Papež Pavel VI. je sprejel v posebni avdienci tri zastopnike našega misijona in njih darila.

### Kakšna so njihova verska prepričanja, občutja, doživetja in obredi?

Po veri so bili in so deloma še animisti, to je, verujejo v duhove. Imajo tudi pojem o enem Bogu in v vsakdanji govorici se izražajo prav tako kot mi: če Bog hoče, to ti dam v imenu Boga (vbogajme-zastonj) ipd. V svojih verskih obredih, ki so dokaj preprosti in ne pogosti in jih njihovi vrači opravljajo na prostem pod kakim svetim drevesom, ob kaki sveti skali ali pri vaških vratih, Bog ne pride toliko v poštev kot pa razni duhovi. Ti niso nič drugega kot poseobljene naravne sile življenja, rodovitnosti, smrti, posebno tiste, ki so v zvezi s poljedelstvom. Skoraj vsi verski prazniki so v zvezi z njim, posebno z žetvijo. Če pade toča, če se pojavi požar, če kdo umre zaradi nenadne nesreče, vaški duhovnik na večer razglasi za naslednji dan strog delopust, da počastijo in si zopet pridobijo dobrohotnost duha, ki je bil užaljen in je povzročil nezgodo.



Nekdanji lovec na glave s svojimi trofejami

Ko so se prvi izmed njih spreobrnil h krščanstvu, je bilo v začetku nekaj spora, ali so taki prazniki obvezni tudi za kristjane. Sklicali so zbor in se pobotali, da je v nekaterih primerih delopust obvezen za vse, v drugih pa samo za pogane. Taki dnevi so zelo primerni za misijonarjev obisk, ker tedaj gotovo dobi vse ljudi doma. Sedijo pred svojimi kočami, pijejo domače pivo iz riža, žvečijo suho meso in preganjajo čas s pomenki.

### ŠIRJENJE KRŠČANSTVA IN ‚VDOR‘ KATOLIŠKE CERKVE

Prav gotovo je zanimivo vedeti, od koga so Nagajci sprejeli vero v Kristusa. Kako sprejemajo katoliško oznanjevanje evangelija?

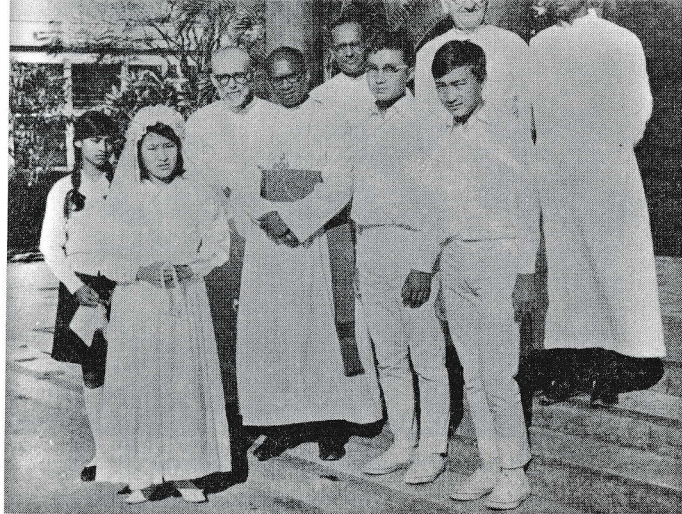
Navadno smo brali v raznih spisih misijonarjev, da so bili njihovi največji nasprotniki poganski duhovniki in čarovniki. V desetih letih svojega delovanja med nagajskimi plemeni pa kaj takega nisem doživel. Bil sem vedno v dobrih odnosih z vaškimi vrači, ki so radi prihajali k meni v vas in mi pripovedovali mnogo zanimivih stvari o njihovi veri, običajih in o zgodovini vasi, ki so jo kot starešine dobro poznali.

Več težav so imeli prvi katoliški misijonarji in nekaj tudi jaz od protestantov baptistov. Angleške oblasti so uvedle v te kraje neke vrste verski monopol. V posamezne kraje so smeli priti misijonarji le ene protestantske sekte, katoličanom pa je bil vstop povsod načelno prepovedan. Ko pa so po letu 1947 prevzeli upravo indijski uradniki, je bilo te diskriminacije konec.



Na misijonskem potovanju v nagajskih hriboh





Bernik Pavel (tretji z leve) in prvi trije krščenci iz nagajskega plemena

Prvi katoliški duhovnik je prišel v glavno mesto Kohimo okoli leta 1950. To baptistom nikakor ni bilo prav. Listi in brošure v raznih jezikih so začeli strupeno protikatoliško gonjo. Njihovi pastori so tudi v pridigah radi udrihali po katoliški veri. Ta gonja je dosegla višek prav na praznik sv. Petra in Pavla 1967. Vsi voditelji sekte so imeli zborovanje in izdali posebno izjavo in jo objavili v krajevnem angleškem časopisu, obenem pa so poskrbeli za prevod v različne nagajske jezike. V izjavi so protestirali proti 'nesramnemu' vdoru katoliške Cerkve v baptistsko ozemlje in zahtevali od oblasti, naj takoj ukinejo delovanje katoliških patrov, češ da drugače ne bo nikoli miru v teh krajih. Z nekaterimi izobraženimi katoličani smo pripravili odgovor in ga objavili v istem časopisu. Kaj takega oni niso pričakovali, da bi namreč peščica katoličanov – takrat jih je bilo komaj 4 tisoč – dvignila glas spričo skoraj 200 tisoč baptistov. Veliko je bilo hrupa, a se je skoro čez noč vse poleglo in dobro končalo. Vodja baptistov me je kmalu potem srečal na glavnem trgu mesta in me kar tam objel: „Tako je prav, brat moj,“ mi je rekel, „vse mora priti na dan, nič si ne smemo prikrivati. Mi smo povedali svoje, vi svoje. Sedaj vemo, pri čem smo.“ Pozneje smo našli prve priložnosti za skupno sodelovanje. Tu verniki radi zborujejo in tudi po več dni skupaj. Treba je misliti na prehrano in prenočišče številnih udeležencev. Na moje veliko veselje so si tako naši kot oni ponudili že ob nekaj prilikah medsebojno pomoč. To je bila pristno krščanska poteza in obenem v lepem skladu z njihovim prirojenim čutom gostoljubnosti.

### Baptisti so bili torej prvi označevalci evangelija med Nagajci. Kaj so ti napravili zanje?

Krščansko vero so v te hribe uvedli, kakor rečeno, baptisti. Prišli so iz Amerike že 80 let pred prihodom katoliških misijonarjev.

Začetki so bili težki in njihovo delo požrtvovalno, drugače ne bi vzdržali. Pravijo, da je neki vaški poglavar vrgel sulico na prvega misijonarja. Ta se je na srečo izognil, pobral sulico in jo prinesel nazaj poglavarju. S to junaško krettnjo si je za vedno pridobil zaupanje in dobrohotnost tega ljudstva.

Baptisti so uvedli pismenost, priredili abecedo, na srečo latinsko, za razne jezike. Navadno je bila prva tiskana knjiga v teh jezikih sveto pismo nove zaveze ali vsaj evangeliji. Izkoristili so izredno fin posluš teh gorjancev za petje. Po cerkvah navadno nimajo posebnih pevskih zborov. Vsa množica vam zapoje lepo štiriglasno. Pokristjanjene vasi so snažnejše, lepše urejene in vsaka ima lepo cerkev. Višjih šol pa baptisti niso ustanovili. V tem so jih katoliški misijonarji v bližnjem Assamu daleč prekosili. V samem Šillongu, 500 km daleč, ima katoliški misijon tri univerzitetne kolegije in 8 gimnazij. Tako se je zgodilo, da ugledne družine baptistov v Nagalandu nimajo za višjo vzgojo svojih sinov in hčera druge izbire kot da jih pošljejo v katoliške višje šole v Assam. To dejstvo je bilo odločilno za pomirjenje duhov med baptisti in katoličani leta 1967.

Baptisti so si v sto letih delovanja zagotovili versko večino v Nagajski deželi in je tako edina država, vsaj doslej, v vsej Indiji, ki ima krščansko večino, to je dobro polovico prebivalstva.

### Kako je pa z razvojem katoliške Cerkve tam?

Kakor sem dejal, je prvi katoliški misijonar prišel v glavno mesto Nagajske, Kohimo leta 1950. Povabila ga je državna vlada, da bi prevzel skrb za katoliške misijonske sestre, ki so delale v bolnišnici. Bil je obenem tudi kaplan za katoliške vojake in državne uslužbenice.

Nagajski domačini so se kmalu začeli zanimati za vero novih misijonarjev. Prvi krst je bil zabeležen na božični dan leta 1956.

Ko sva prevzela misijon z domačinom kaplanom leta 1964, sva našla nekaj nad 600 vernikov poleg katehumenov. Medtem so misijonarji odprli še en misijon 80 km proti severu in imeli še isto leto okoli 1500 vernikov. V naslednjih šestih letih je šlo delo hitro naprej.

Z božjo pomočjo se mi je posrečilo uvesti našo sveto vero v dva plemena in v 10 vasi, kjer preje ni bilo nobenega katoličana. Pa tudi več misijonarjev domč inov in misijonskih sester je prišlo na pomoč. Ko sem zapuščal Nagaland v juliju leta 1969, je bilo tam nad 5 tisoč vernikov, 6 duhovnikov in 24 misijonskih sester s 5 samostani in šolami. Imamo najlepše upe na bodočnost.

Bernik Pavel z nagajci v Burmi





Na zemljevidu Indije je južno od Nagajske še ena deželica. Imenuje se Manipur. Kako je s krščanstvom tukaj?

Julija meseca 1969 sem se pomaknil 140 km proti jugu v Imphal, glavno mesto sosednje gorske države Manipur. Ta je nekoliko večja od Nagajske. Meri 20 tisoč kv. km in šteje skoraj milijon prebivalcev. Dežela je izredno lepa. Nekako v sredini se razprostira planjava z velikim jezerom okoli 800 m nad morsko gladino, vse naokoli se pa dvigajo visoka pogorja. Na ravnem živi nad 400 tisoč Mejtejcev, ki so menda v sorodstvu s Tajci. Obdelujejo rodovitna rižna polja in se ukvarjajo z domačo obrtjo. Njihove tkanine slovijo po vsej Indiji. Oblačijo se zelo pestro.

Pred sto leti so prišli pod vpliv bengalskih bramanov in postali hindujci. Naokoli po hribih pa živi šest plemen nagajskega rodu in še dvanajst plemen Kukijcev. Ta plemena so za raziskovalce etnologe, antropologe in filologe prava ugan-ka. V marsičem so si ta plemena podobna, le v jeziku ne. V tem je velika težava za misijonarja. Ne gre drugače kot da si iz vsakega plemena vzgoji nekaj katehistov in učiteljev, sam se pa vsaj za silo nauči jezika Manipuri, ki ga govori Mejtejci. Med njimi ni skoraj nič kristjanov, a njihov jezik je edina vez med različnimi plemeni.

Tudi v to deželo so skoro pred 100 leti prišli protestantski misijonarji baptisti. Imeli so podobne uspehe kakor v Nagajski. Le za šole niso poskrbeli. Zato pošiljajo naprednejši svoje sinove in hčere v bližnji Assam na katoliške šole.

V šoli so študentje začeli nagovarjati svoje učitelje misijonarje: „Oče, zakaj pa ne pridete v naše kraje, zakaj ne ustanovite takih šol in cerkva tudi pri nas?“ Ko so se po počitnicah vrnili v šolo, so svojim učiteljem sporočili povabilo svojih staršev, naj bi prišli k njim. Eden od misijonarjev se je leta 1953 res odločil in začel obiskovati v suhih zimskih mesecih razne vasi Manipurja, posebno po hribih na meji z Burmo. Leta 1956 se je stalno naselil v glavnem mestu Imphal in tam odprl eno gimnazijo z zavodom za fante, drugo pa pod vodstvom sester za dekleta. Potem je misijonsko delo izredno lepo in hitro napredovalo. Število misijonarjev, ki so razen mene sami domačini, je poskočilo na 13 duhovnikov in 40 sester, vernikov in katehumenov pa je nad 18 tisoč.



Bernikovi Nagajci pred Pavlom VI na evharističnem kongresu v Bombayu

**Potem ste misijonarili deset let v državi Manipur. Pripovedujte kaj o tedanjem svojem delu.**

Tedaj sem bival, rekel bi „gostoval“, v našem šolskem zavodu v Imphalu. Toda moje področje dela je bilo zelo daleč odtod. Potovati sem moral ves dan z džipom, da sem prišel v 170 km oddaljeni Tamenglong, kjer imamo lepo podružnico, ki je že postala postojanka zase. Od tam sem moral v razne smeri po en dan peš, da sem prišel še do drugih vasi katoličanov in katehumenov. V enem letu se mi je tudi tu posrečilo ustanoviti šest novih podružnic. Naj omenim, da se je v neki oddaljeni gorski vasi pri enem samem obisku priglasilo 51 družin. Na srečo velika večina naših vernikov pripada enemu in istemu plemenu Rongmej. Od vseh teh plemen so ti najspretnější v narodnem plesu. Leta 1964 so se v Bombayu ob priliki evharističnega kongresa na kulturni prireditvi zelo postavili pred papežem.

Iz Imphala me je moj naslednik v Kohimi večkrat poklical nazaj na kak praznik, pa tudi zato, da sva skupaj reševala težave in delala načrte. Od vseh teh obiskov mi je bil v največjo tolažbo obisk meseca oktobra 1973. Takrat so bili tam slovesni obredni posvečenja prvega škofa nove škofije.

Kakšna razlika med 4. januarjem 1964, ko sem se prvič pripeljal v Kohimo in 14. oktobrom 1973, ko je bil posvečen novi škof! V Nagajsko sem prispel v noči med 3. in 4. januarjem skupaj z domačinom-katehistom. Ob vznožju hribov sva izstopila iz vlaka in kmalu dobila prostor na starem avtobusu, ki se je priključil dolgi, do zob oboroženi vojaški koloni. Počasi smo se pomikali navzgor po pobočjih gora in okoli polдне prišli v Kohimo. Pričakovala me je skupina vernikov, ki me je pristrčno sprejela. Povedli so me v „župnišče“, v pravkar zgrajeno barako, in mi postregli s toplim čajem. Potem so me peljali v cerkev, prav tako baraka iz pločevine. Ob nedeljah se je tam zbralo okrog 250 vernikov, po podružnicah okrog svojih katehistov pa še drugih 400. Vsega skupaj je bilo pičlih 700 vernikov s katehumeni vred.

Oktobra 1973 pa se je pomikala vse drugačna procesija: množica 10 tisoč vernikov, 80 duhovnikov, 10 škofov. Spremljali so novega škofa škofije Kohima-Imphal k slovesnim obredom škofovskega posvečenja. Seveda niso bili vsi ti ljudje iz Kohime: prišli so iz vseh krajev nove škofije, a domačinov iz Kohime in okolice je bilo nad 4 tisoč. Velik porast v desetih letih!

Ples nagajskega plemena Konjaki





## SPET MED NAGAJCI V KOHIMI

V salezijanskem glavnem imeniku je vaš naslov naslednji: Catholic Church, Kohima, 797001 (Nagaland) India. Od kdaj ste spet v Kohimi med Nagajci in kaj delate?

Res je. Kmalu po škofovskem posvečenju sobrata Abrahama Alangimattathila me je on poklical iz Imphala nazaj v Kohimo. On je res pravi Abraham, oče mnogih ljudstev. Njegova škofija obsega obe gorski državi Nagajsko in Manipur. Pred 25 leti v teh krajih katoličanov sploh ni bilo. Sedaj jih je 39 tisoč katoličanov, ki pripadajo 40 plemenom. Pri misijonskem delu mu pomaga 37 duhovnikov, 84 redovnic in 140 katehumenov. Župnij je 15, ki jih vodijo salezijanci (17), jezuiti (7) in škofijski duhovniki (13). Misijonskih gimnazij je 9, srednjih šol 17, osnovnih šol pa 32. Duhovniki so povečini iz starokrščanske dežele Kerale v jugozahodni Indiji.

Moje delo je kakor vedno, misijonsko. Vzpenjam se od vasi do vasi po gorskih pobočjih in tem dobrim ljudem delim Kristusovo ljubezen . . .



Novi škof Kohime med Nagajci

### MOJI TRIJE NEPOZABNI DOGODKI

**Na koncu nam povejte še kakšen dogodek iz svojega življenja, ki se vam je posebno vtisnil v spomin in ki je nekak simbol vašega življenja.**

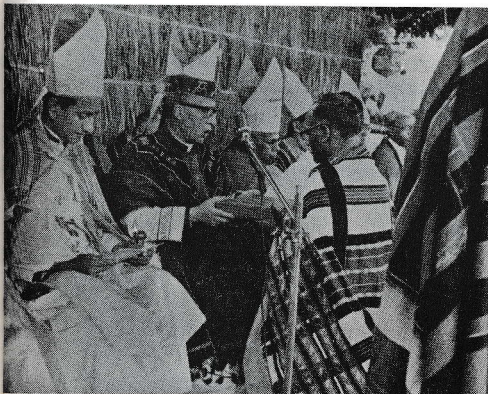
Bilo je 11. februarja 1929. Dijaki klasične gimnazije smo se vračali iz šole po Dolenjski cesti proti Rakovniku. Zavili smo na levo na Rakovniško ulico. Nenadoma sem začutil močan sunek v glavo. Padel sem in osem konjskih kopit in štiri kolesa kočije je šlo nad menoj. Kako sem vstal, ne vem. Znašel sem se za rakovniško kočijo, dodobrega prestrašen, a brez vsakršne poškodbe. Sošolec, ki mi je pomagal na noge, mi je rekel: „Sedaj se pa le Mariji zahvali, da si se tako lepo zmazal.“ Seveda sem se od srca zahvalil Materi božji in se ji še zahvaljujem . . . \*

Iz rakovniških let se spominjam obiska misijonarja Kereca s Kitajske, moža majhne postave, brez las in z dolgo črno brado, ki mu je segala do pasu. Na nas, dijake je napravil globok vtis. Pa po kitajsko je govoril, molil in pel, ter zanimive skioptične slike je kazal. Za praznik sv. Jožefa se nas je nekaj gojencev domenilo, da naj bi mu šli posebej voščit za god. Kdo naj bo govornik? Čeprav sem bil v tisti skupini najmanjši, so poredni tovariši porinili v sobo najprej mene. Od tistega govora mi je ostal v spominu le sklep: „Molite, gospod misijonar, da tudi od nas kdo postane misijonar!“

V naš zavod v Imphaiu je prišlo iz 95 km oddaljene vasi sporočilo, da se ondotni vaščani zanimajo za katoliško vero. To je bilo v deževni dobi. Ceste so bile slabe, reke narasle. Vendar take priložnosti ne smem izgubiti, sem si mislil. Z džipom sem se peljal 80 km daleč, naprej pa hodil peš. Prišli smo do narasle, kalne reke. Mostu ni bilo. Ljudje so nas odvrčali, da bi prebredli reko. Končno smo našli možakarja, ki je dobro poznal strugo reke. Poprijeli smo se za roke in bredli prek reke. Voda je naraščala, do kolen, do pasu, do prsi. Srečno smo prišli na drugo stran. Povzpeli smo se na strm hrib in šli dalje skozi temni gozd. Napadle so nas pijavke, da smo močno krvaveli. Ko smo prišli v vas, je bila že noč. Čeprav v vasi še ni bilo katoličanov, so nas vaščani prijazno sprejeli in lepo pogostili. Ostal sem en dan. Na večer se je vsa vas zbrala za misijonarjevo pridigo. Če kdaj, sem tedaj goreče zmolil molitev, ki jo molimo pred evangelijem: „Gospod, bodi v mojem srcu in na mojih ustnicah, da bom vredno in dostojno oznanjeval tvoj evangelij.“ Po pridigi se je priglasilo 52 družin. Sedaj je v Nungangu goreča katoliška skupnost.

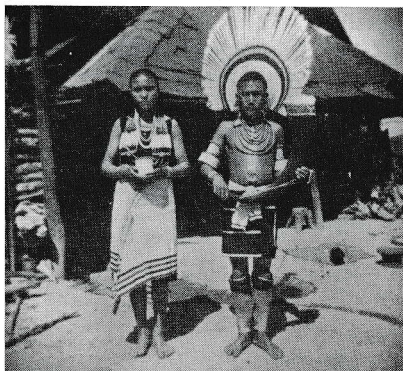
Kdo je tedaj molil za tisto vas? Kateri bolnik ali bolnica je tedaj darovala Bogu svoje trpljenje za svedobrnenje poganov? To bomo zvedeli na sodni dan, ko se bo odprla knjiga življenja . . .

Sestavil stk



Med obredom posvečevanja prvega škofa salezijanca v Kohimi leta 1973

Predstavnika nagajskega plemena Angami





## V SANJAH GRE VEDNO ZA NEKAJ BIVANJSKEGA

Letos obhajamo 150-letnico prvih don Boskovih sanj. Te sanje so odločilno vplivale na poklic Janeza Boska in čisto konkretno določile njegovo vzgojno metodo.

Toda don Bosko se je celo življenje posluževal sanj kot enega izmed najučinkovitejših vzgojnih sredstev. Brez vsakega dvoma je don Bosko v svetovnem merilu tisti vzgojitelj, ki je prav s sanjami dosegel izredne vzgojne uspehe. Že zaradi te posebnosti in enkratnosti je treba o sanjah kot vzgojnem sredstvu resno govoriti.

### BIVANJSKA ALI EKSISTENCIALNA POMEMBOST SANJ

Da so sanje prišle na slab glas, imajo v veliki meri zaslugo tako imenovane „sanjske knjige“. Sanjske knjige niso pisane na osnovi znanstvenega raziskovanja ali vsaj z resnim namenom, da bi odkrile globok pomen, ki ga imajo za človeško življenje. Dostikrat so sanjskim knjigam botrovali bujna domišljija, želja po zaslužku in pustolovstvo. Dobimo pa tudi „sanjske bukve“, ki so plod globoke intuicije in proizvod resne zavzetosti. Vendar takim sanjskim knjigam navadno niso verjeli in zato tudi niso imele ekonomskega uspeha.

Raziskovanje sanj je skoraj vedno povezano s kako šolo globinske psihologije. Vsaj v Evropi (v Ameriki se poslužujejo zlasti strogega opazovanja na osnovi fizioloških sprememb v sanjah). To pa prinaša s seboj povezovanje sanj z najglobljimi osnovami podzavestne osebnosti, bodisi na osnovi osebne izkušnje (Freud) ali na osnovi vrstnega izkustva (Jung).

Vse se niza okoli osnovnega stržena osebnosti, ki ga zlasti Jung družni v „samo“ kot praosnovno vsega osebnostnega dogajanja. To pa pomeni isto osnovno jedro človeške eksistence, ki se kaže zlasti v mejnih položajih (smrt, smrtna nevarnost, strah pred uničenjem, iskanje življenjske poti, odločitev za poklic, življenje v domu, izpostavljenost itd.). To je napotilo Mortona K. Kelsey-ja (Sanje v življenju kristjana, Ljubljana 1974) k trditvi, da so sanje vedno povezane z bivanjskim ali eksistenčnim jedrom osebe, ki jih je imela.

# DON BOSKOVE

# SANJE

~

### KAJ SANJE GOTOVO NISO

Nekateri mislijo, da se sanje nanašajo na bodoče dogodke, ki naj pomenijo uspeh ali neuspeh pri raznih podjetjih, srečo ali nesrečo pri kupčiji, predvidevanje dogodkov pod ekonomskim vidikom. Reči, ki se opravljajo zunaj bivanjskih interesov osebe.

Kaj takega sanje gotovo niso. Dasi jih mnogi razlagalci sanj čisto praktično, uporabno, uspešno razlagajo. Včasih se jim tudi posreči, da kaj zadenejo. Toda to je gotovo samo slučaj. Sanje prihajajo iz bivanjske globine človeka in imajo za cilj bivanjske odločitve, ki brezkompromisno vplivajo na osnovni potek človekovega življenja.

### DON BOSKO – EKSISTENCIALNI VZGOJITELJ

Don Boskovo življenje nam kaže, da je skoraj vsako noč – **spal** le tri noči na teden, štiri noči pa je delal – sanjal. Sanje je potem gojencem ali skupno pri večernem nagovoru pred spanjem ali pa vsakemu posebej povedal. Pripovedovanje sanj je imelo čudovite učin-

ke. Skoraj vedno je šlo za temeljito spreobrnjenje. Gojenci so do korenin spremenili svoje obnašanje in življenje.

Ko govorimo o spreobrnjenju, mislimo na dogajanja, o katerih govori sodobna sociologija: človek zavrže določeno jedro vrednot in se oklene popolnoma novega jedra vrednot. Iz te spremembe sledi čisto novo, drugačno, od prejšnjega različno obnašanje. Iz prejšnjega človeka je postal nov človek.

Taka „spreobrnjenja“ so bila v don Boskovih zavodih na dnevnem redu, zlasti tam, kjer je bil osebno navzoč. Gotovo je to ena izmed značilnosti, ki je pri drugih vzgojnih metodah in zlasti pri drugih vzgojiteljih le redko srečujemo. Če jih pa srečujemo, niso namenjene gojencem niti niso v tako velikem številu kot pri don Bosku (sv. Frančišek Ksaverski je tudi imel to karizmo spreobračanja, vendar pri njem ne gre za vzgojo, pač pa za osnovno spreobrnjenje h krščanstvu). Dostikrat pa je don Bosko tudi v zavode, ki jih ni mogel obiskati, pa je o njih sanjal, sporočal sanje in dosegal spreobrnjenja v velikem številu.

### BIVANJSKI POLOŽAJI

Pred sto leti zdravstvo in higiena še nista bila tako razvita kot danes. Zato je po zavodih umiralo sorazmerno mnogo gojencev. Te primere – smrt je klasičen bivanjski ali eksistencialni primer – je don Bosko predvidel v sanjah in jih razglasil. Izrazil jih je za svoje vzgojne namene. Bilo je še in še spreobrnjenj (oblasti so mu tako uporabo sanj prepovedale, ker so nekateri don Boska zlonamerno klevetali).

Don Bosko je imel dar branja vesti. Brez nadaljnega je vsakemu čisto natančno podal stanje njegove vesti, zlasti če je šlo za težje primere: fant je kot na dlani videl svoj položaj. Jasno so se videle posledice, če bi nadaljeval po isti poti. Spreobrnjenje je bilo naravna posledica razkrivanja vesti.

Zlasti za poklic – prav tako bivanjska odločitev – je don Bosko jasno predvideval življenjsko pot vsakega posameznika. Pokazal je razloge in dajal nasvete. Šlo je vedno v skladu z zadnjimi cilji človeškega življenja.

Valter Dermota



# Gospod, če kličeš ...

Joj, pojedla mi ga je!  
Še dve potezi.  
Mat.  
Razočarani: Oh!  
Zmagoslavni: Hura!

Ploskanje, navdušeno spodbujanje. Še ena partija. Razpoloženje je bilo na višku. Vse glave so bile sklonjene nad mizo z igrami. Nobena ni opazila, da je nekdo vstopil. Zazvonilo je. Več rok hkrati se je sprožilo proti šahovski deski. Figure so se razletele. Živžav je potihnil, toda le za trenutek. Ko smo zagledale pred seboj našo s. magistro Frančiško Škerbec, je z novo silo bruhnil na dan in se razvil v en sam prisrčen „dobrodošla“!

Vsi veste, kakšno navdušenje vlada v hiši, ko otroci po dolgem času zopet pozdravijo svojo mamo; zato boste razumeli tudi naše razpoloženje ob dogodku, ko je prišla v „betlehemsko družino“ na Gornjem trgu naša predstojnica s. magistra. S seboj je prinesla veliko novega navdušenja, gorečnosti in optimizma.

Zbrale smo se ob tako imenovani „okrogli mizi“ s temo: Jaz in moj poklic.

Najprej smo se vprašale, kaj je pravzaprav življenje, ki se zanj odločamo; s kakšnimi težavami se v njem srečujemo in katera sredstva naj uporabljamo, da ga bomo v polnosti živele.

S poklicem smo prejele neprecenljiv dar – posebno božjo ljubezen.

*Prišel je, potrkal in vprašal: „Greš za meno?“ „Da, Gospod! toda daj mi moči, da bom znala ljubiti tudi pod križem, vedno, vsak dan. Da bom sodobni žarek tvoje milosti za vsakogar, ki ga boš postavil na mojo pot, da bo po srečanju vsak odhajal drugačen – boljši.“*

Hočemo se popolnoma darovati. V čem obstaja naše darovanje?

Posvečena Bogu in podobna Kristusu HMP uteleša v okolju, v katerem živi, duha blagrov in si prizadeva, „da bi graditev zemeljske družbe vedno temeljila v Gospodu in da bi bila k njemu usmerjena“

Tako v polnosti uresničuje tudi svoj osebni poklic, ker življenje po evangeljskih svetih zelo prispeva k napredku človeške osebnosti, in to je, čeprav združeno z odpovedjo, nedvomno velike vrednosti (K 46).



*„Gospod, presenečaš me. Tvoja neizmerna ljubezen me je začela osupljati.*

*Kakšni so moji odgovori nanjo?*

*Glej, nobene rože ne bom našla, da bi je ne razlistala zate ... in pela bom, neprestano bom pela, četudi bom morala rože trgati med trnje. Čim večje in ostrejšo bo trnje, tem lepša bo moja pesem“ (MT, Moja pot je varna).*

V takem vzdušju smo nadaljevale pogovor tja do večera.

Naslednji dan pa je beseda stekla nekoliko drugače, in sicer na štiri oči. Vsaka je hotela z njo tudi osebno spregovoriti. Koliko prave materinske ljubezni in razumevanja! Če bi bilo kaj megle, bi se ob tolikih žarkih morala razbliniti.

Srečanje smo sklenile v naravi, kjer smo dale prostost naši mladosti. Polne novih moči smo stopile v korak s pomladjo, v upanju, da bo cvetje obrodilo tudi svoj sad.

VŽ





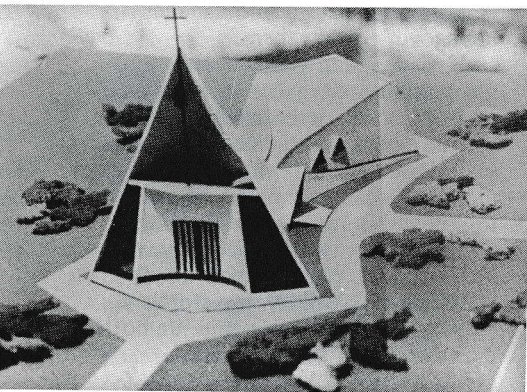
# NIKŠIĆ



CIRIL ZAJEC gradi novo cerkev sv. Cirila in Metoda v Nikšiću v Črni gori. Zanaša se na božjo previdnost in darežljivost don Boskovih prijateljev.

12

MAKETA NOVE CERKVE



Tkalec Josip zlatomašnik

„ČE LJUBIŠ ŽIVLJENJE, NE IZGUBLJAJ ČASA . . .“

Petdeset let duhovništva Jožefa Tkalca

Njegove besede so že dolgo ležale na papirju. Kako jim dati življenje, kako iz njih napraviti organizem? In glava temu telesu?

„Neprestano iskanje ugodne priložnosti, takt in drznost, da jo zagradiš, moč in vztrajnost, da jo do skrajnosti izkoristiš, so vrline, ki zagotavljajo uspeh . . .“ sem našel pri Emersonu. In zdelo se mi je, da sem prav to iskal. Zaslutil sem, da so nastajali obrisi „glave“ njegovega duhovnega organizma. Drugače povedano, zlatomašnik JOŽEF TKALEC je znal zmeraj odkrivati „svoj čas“, svojo uro in v tem času je z vso močjo izpolnil božji načrt.

„NE BOJIMO SE NAPORA ZA TO, KAR IMAMO RADI!“

Mogoče bi s tem Shakespearovim stavkom še najlažje označili življenjsko pot našega jubilanta. Da bi ga spoznali, je zadosti slediti njegovemu „življenjskemu potovanju“.

9.II.1897:

zagleda svetlobo naše zemlje v Gomilicah, župnija Turnišče. Njegov stric trgovec ga je komaj petletnega odvedel k sebi v Budimpešto. Tam je končal 1. in 2. razred osnovne šole.



# ZLATOMAŠNIK

## TKALEC JOSIP

# ZLATOMAŠNIK

*1906:*  
vrne se v domovino, nadaljuje osnovno šolo.

*1907:*  
odpotuje vsa družina v severne Ameriko. Tam konča 3. in 4. razred osnovne šole. Nato se je zaposlil v tovarni.

*1911:*  
vrnitev v domovino in odhod v Italijo, v Cavaglia pri Turinu, kjer so imeli madžarski salezijanci zavod sv. Štefana Kralja. Tukaj začinja gimnazijski študij.

*1913:*  
madžarski salezijanci so odprli prvi zavod v domovini v Szent Keresztu pri Esztergonu. Konča 3. in 4. razred gimnazije.

*1915/16:*  
noviciat v Veržeju.

*1916–18:*  
ponovno v Szent Keresztu v filozofskem študentatu.

*1918–21:*  
praktično uvajanje v vzgojno poslanstvo na Rakovniku, v Veržeju in na Radni.

*1921:*  
odhaja v Italijo v Foglizzo na bogoslovni študij. Zaradi bolezni se vrne v domovino in študira doma.

*19.IV.1925:*  
posvečen za duhovnika v trapistovskem samostanu v Rajhenburgu (Brestanica). Posvetil ga je mariborski knezoškof Andrej Karlin.

*1925–28:*  
študijski voditelj v Zagrebu in na Radni.

*1928–31:*  
ravnatelj v Veržeju.

*1931/32:*  
voditelj sotrudištva.

*1932–39:*  
ravnatelj v nadškofijskem konviktu v Zagrebu.

*1939–51:*  
izmenično ravnatelj in ekonom v Zagrebu na Knežiji. Nato 15 mesecev na prisilnem delu ter kaplan na Reki.

*1954/55:*  
spiritual v reškem bogošlovnem semenišču.

*1955–61:*  
ravnatelj salezijanske skupnosti v Zadru.

*1961–65:*  
opravlja službo spovednika v Križevcih na Hrvatskem.

*1965–69:*  
župnik v Mužlji pri Zrenjaninu.

*1969– :*  
duhovni vodja v Želimljem.



## ZAHVALNO LOMLJENJE KRUHA

Želimlje, 13. aprila 1975. Aprilska muhavost in deževnost lahko zmeraj opravita svoje. Pa sta se le usmilila. Prepustila sta prvo mesto soncu, pomladi, veselju. Želimeljska salezijanska in župnijska skupnost sta se pripravljali na ta dan s tridnevnicjo. Zlasti v soboto zvečer sta bili združeni v skupnem premišljevanju, petju, molitvi, lomljenju kruha. Nedelja je bil praznični dan: dan aleluje in cvetja, dan godbe in petja, dan kruha in luči, dan skupnosti in posameznikov. Vsi ti „elementi“ so tvorili praznik, pomagali so ponotranjiti našo slovesno procesijo v Očetovo hišo, pred katero je „bodel v oči“: vse premorem v njem, ki mi daje moč. Slovesno-praznična beseda govornika Štefana Zorka je bila ta dan nenadomestljiv del liturgičnega zbora. Pozdrav farana, izročitev slovenskega šopka in sveče; hleb kruha, sodček vina, navzočnost mnogih sobratov, pozdravni telegram iz Vatikana, pismo mariborskega škofa, so bili le kamenčki v mozaiku našega notranjega občutja, ki ga ne zmoremo izraziti, a je tako močno, da se zadovolji s preprosto besedo: hvala. Zapeli smo zahvalo za vso učlovečeno Kristusovo ljubezen po rokah, srcu in razumu našega slavljenca. Tako smo vedeli, da nismo „stari“, ki bi gledali v „lepo preteklost“, ampak nas je to izrekanje zahvale gradilo za novo prihodnost, v kateri bomo še bolj občutljivi za njegovo delovanje.



Sprejem darov

## ČLOVEK JE TO, KAR LJUBI

Ljubiš zemljo? Potem si... Ljubiš denar, človeka? ... Ta modrost je zrastle pri sv. Avguštinu. Tudi zaradi ljubezni, ki jo posameznik goji do kake stvari, je človek skrivnost, ki se ne sme kaj dosti razgaljati. Zato je resen pogovor težka stvar. Kadar prihajajo besede iz življenjskega boja, so kratke, preproste, brez slepeče zunanosti. Sprejeti jih je treba brez predsodkov in oditi z njimi v tihoto, v skritost.

Takole je potekal pogovor z zlatomašnikom Josipom Tkalcem:

— Za vami je petdeset let duhovništva. Kdaj vam je iz tega časa in dela najbolj ostalo v spminu?

Najbolj so se mi vtisnili v spomin „zadrška leta“. Bilo je zares lepo. Cvetelo je pravo salezijansko družinsko življenje. Vsi smo se dobro razumeli. Čeprav smo živeli v škofijskem semenišču, smo imeli vse po svojem sporedu in neodvisno od drugih.

To so bila tudi najbolj „plodna leta“ v mojem življenju. V šestih letih mojega ravnateljstva v Zadru se je zvrstilo sto osemdeset fantov. Od teh je sedaj enainšesdeset duhovnikov, in sicer: trintrideset slovenskih salezijancev, šestindvajset hrvaških in dvanajst škofijskih duhovnikov.

— Torej dajete „graditvi“ ljudi prednost pred gradnjo stavb. Tudi na tem področju ste bili delavni. Bi hoteli o tem kaj povedati?

Tudi tega dela res ni nikdar manjkalo. Najprej je bilo treba renovirati kapelici v Veržeju in Radni. Potem sem pomagal in usmerjal gradnjo cerkve sv. Janeza Boska v Podsusedu, največje delo pa je vsekakor cerkev Marije Pomočnice na Knežiji v Zagrebu. Bile so ogromne ekonomske težave. Ni, da bi vse povedal. In potem, bilo je ravno med drugo svetovno vojno. Začeli smo 11. septembra 1941. L. 1943 so bili že vsi zidovi dokončani in tudi streha je bila zasilno postavljena. Morali smo prenehati z delom. Nemci so iz nje napravili magacin. Aprila 1945. nam je sam nemški vojak, ki je imel brata duhovnika, povedal, da jo mislijo Nemci minirati. Hitro sem se posvetoval z nadškofom Stepincem. Urgiral je naprej, češ, da bo 1. maja opravil v njej slovesnost, in Nemci so jo začeli hitro prazniti. Nato je prišla osvoboditev. Istega leta smo nadaljevali delo, in sicer samo z dvema zidarjema. Na veliki šmarcem 1948. jo je blagoslovil v odsotnosti nadškofa Stepinca pomožni škof dr. Salis Sewis.





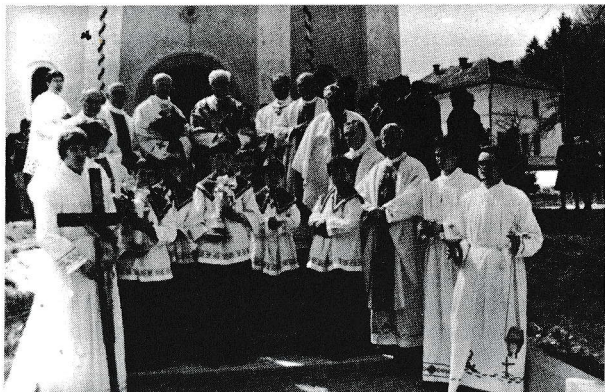
– Ali vas je mogoče kaj posebnega spodbujalo k temu delu?

Salezijanci smo že od vsega začetka sklenili, da bomo sezidali cerkev v čast Mariji Pomočnici. Tako je želela tudi gospa, ki nam je podarila zemljišče. Medtem je bila ustanovljena tudi župnija, zato smo čutili še večjo potrebo po gradnji nove cerkve.

Leta 1948. smo ostali salezijanci brez stanovanja. Zdaj nam je dala zavetje cerkev. Ali ni zanimivo: najprej smo mi zgradili cerkev v čast Mariji, nato nam je ona ponudila stanovanje!

– Bili ste vsega skupaj šestindvajset let ravnatelj. Še posebej ste skrbeli za pravo dozorevanje duhovniških in redovniških kandidatov. Kdaj mislite, katere so težave, ki jih mora prebroditi mlad kandidat.

Mislim, da je največji problem utrditi osebno, globoko in prepričano vero. Mnogi prehitro obupajo, predvsem glede poklica. Prav tako ni malenkost odločiti se za samsko življenje in biti vseskozi dosleden. Mislim, da sem tema vprašanjema posvečal največ pozornosti.



Po slovesni maši

– Duhovništvo še posebej zahteva vsak dan novega odločanja. Kaj menite, kaj je najbolj potrebno, da vztraja v tem poklicu.

Najbolj važen je duh pobožnosti. Začetek poloma je opuščanje molitvenega življenja. Brez duha molitve je človek kot pleva, ki jo veter raznaša. Človek je namreč bolj nagnjen k zemlji kakor k nebu. Duh pobožnosti, duh pobožnosti! ... Drugi problemi se potem lahko rešijo. Ob meni so bili zmeraj taki sobratje, ki so cenili molitev. Zato je cvetelo družinsko življenje. Duh pobožnosti je namreč tudi duh pokorščine. To dvojje je neločljivo.

– Ali bi smeli zvedeti o vaših največjih težavah v teh petdesetih letih duhovništva.

Ah, to ni važno! O tem bolje ne pisati. Bilo pa je včasih resda hudo. Samo tako nasplošno povem: ko sem prišel na neko mesto, je bila izredno velika ekonomska zadolženost, sobratje precej razpuščeni, vzgojno okolje nemogoče. Pa je z božjo pomočjo le šlo. Ob koncu moje službe ni bilo nobenega dolga, s sobratji smo se lepo razumeli in tudi število fantov je zelo naraslo. Bogu sem pa hvaležen, da sem ohranil mirne živce.

ČE NE DAŠ VSEGA, NE DAŠ NIČESAR ...

– Kaj bi rekli o duhovnikovi vlogi iz osebnega izkustva?

Duhovnik naj bo res duhovnik, to je duhoven, „odtrgan“ od vsega materialnega. To je najbolj važno. Tak duhovnik bo želel veliko uspeha tudi na „suhi njiivi“. Če nima duha, je brezploden. Bog ne blagoslovlja materializma.

– Strokovnjaki trdijo, da je tudi danes zadosti duhovnih poklicev, samo uresničenih je vedno manj. Kje so, po vašem mnenju, vzroki?

Vzrokov je več in bi težko ocenjeval položaj. Prepričan pa sem, da so danes mnoge družine preveč zmaterializirane, da imajo zato majhno število otrok. Taki otroci so še posebno navezani na vse materialno in ne morejo storiti tega, kar zahteva Kristus: pustiti vse ...

– Kaj bi rekli tistim, ki dvomijo o poklicu?

Tistim, ki nihajo med „bi-ne bi“, med „da-ne“, bi rekel, naj zaupajo vodstvu duhovnega voditelja. Naj ga poslušajo. Tisti je največji slepec, ki samega sebe vodi. Četudi se trenutno zdi, da je nasvet duhovnega voditelja težak, bo gotovo prinesel uspeh.

Najbolj obžalujem fante, ki se sami, brez pogovora, odločajo. Važna je odkritosrčnost. Potem bo tudi Sveti Duh bogato deloval.

– Smem biti nekoliko drzen? Če bi se še enkrat rodili, bi si izbrali isti poklic?

Če bi se še enkrat rodil, bi izbral isti poklic in isto družbo. V salezijanski družbi mi je zmeraj najbolj ugajal družinski duh in delo za mlade. Z njimi sem živel, delal, se igral. Bilo je lepo, četudi nisem po naravi nikak šaljivec. Kar je mladim ugajalo, to je tudi mene veselilo. Zdaj sem pa bolj mrtev. Kar neko mrtvilo leze vame. Saj se dobro počutim, vendar ne zmorem tiste nekdanje živahnosti. To je tudi v mojem značaju.

– Vas je vedno veselila tudi glasba in petje, mar ne?

„Da, že kot asistent sem se ukvarjal z glasbo in petjem. To delo me je potem spremljalo vseskozi. Še v Križevcih sem vodil tamburaški zbor. Prsti so bili gibčni, zdaj so pa kar nekam odreveneli. Vendar še zmeraj rad poslušam glasbo. Hitro občutim, kaj naši fantje „po svoje“ zaigrajo. Lepota glasbe in petja me še zmeraj pritegne.“

– Bi želeli za konec še sami kaj povedati?

Ne, ne bi želel. No, samo tole: iskreno sem hvaležen Bogu za ta dar. Tudi mariborski škof je v svojem pismu zapisal, da je to izreden jubilej. Priznam to in se zahvaljujem Bogu.

Hvala lepa za iskrene besede. Vseskozi ste ljubili življenje in zato niste nikdar izgubljali časa. Zato je bilo okrog vas vedno bogato življenje. Mogoče se zdi, da zdaj to življenje odмира; mislim, da je pravzaprav to odmiranje porajanje še bolj bogatega življenja. Še veliko tega življenja vam želimo in snidenje na biserni maši!

St. Hočevar





## + MATIJA ČERČEK

(1883 – 1975)

V petek dne 18. aprila 1975 smo pospremili v Križevcih pri Ljutomeru k zadnjemu počitku enega trudnikov, zidarskega mojstra v pokoju, Matija Čerčka iz Šalincev pri Ljutomeru. Iz govora po evangeliju maše zadušnice, ki jo je imel salezijanec dr. Valter Dermota, posnemamo sledeče misli.

Sv. evangelist Matej nam v govoru na gori našteva blagre (5, 3–12) ali v čem je popolnost njegovih učencev. Razlikovati moramo zapovedi, svete in blagre. Zapovedi so za vse ljudi, svete za tiste, ki sledijo božjemu glasu po popolnosti in blagri za tiste, ki so izvrševali v svojem življenju zapovedi in svete.

Brez pretiravanja moremo reči, da je pokojni Matija Čerček izvrševal v polni meri zapovedi krščanskega življenja in verjetno tudi evangeljske svete. To se je kazalo v njegovi nenavezanosti na zemeljske dobrine, saj je vse, kar je imel, izdal za dobre namene. S svojo drugo ženo pa sta živela po pričevanju poznavalcev kakor brat in sestra. Kar zadeva pokorščino, pa je posebno po 2. vat. cerkv. zboru sprejel z velikim vseljem in dobro voljo vse, kar je Cerkev skušala uresničiti v današnjem času. Iz njegovega življenja je izžareval sij osebnosti, ki jo je Jezus objubil svojim najbolj zvestim učencem.

Blizu Križevcev so začeli v Veržju leta 1911 po zaslugi pokojnega dr. Franca Kovaciča graditi salezijanski zavod Marijanišče. Ta zavod naj bi bil vzgajališče duhovskih, redovnih in misijonskih poklicev. Zgodovina nam je pokazala, kako bogato so se uresničile njegove želje in pričakovanja. Toda zavod je bilo treba najprej zgraditi. Na čelu najbolj zavzetih in delavnih sotrudnikov je bil pokojni Matija Čerček. Bil je pri tridesetih letih na višku življenjske moči.

Žrtvoval je čas, prihranke, delo in vse svoje zidarsko znanje pri gradnji Marijanišča.

Dvajset let pozneje so salezijanci gradili zavod Martinišče v Murski Soboti. Gradnjo je vodil križevski zidarski mojster Marinič, med glavnimi sodelavci pa je bil njegov sožupljan Matija Čerček. Zavod v Soboti so gradili v času največje gospodarske krize. Zato so morali vsi veliko več žrtvovati, kot bi mogli soditi po današnjih merilih. Tisti, ki je največ žrtvoval, je bil polir Matija Čerček. Najprej s svojim strokovnim znanjem, potem s svojim delom in nazadnje še s svojim denarjem, Martinišče je smatral za nekaj svojega, za kar je treba žrtvovati vse, kar imaš.

Prav ta dva zavoda sta dala vzhodnemu delu naše domovine sloves ene najbolj bogatih in darežljivih pokrajin za duhovske poklice. In pri obeh zavodih je Matija Čerček odločilno sodeloval.

Poleg tega je bil pokojni Matija tudi svojim sovaščanom in sožupljanom zgled dobrega krščanskega človeka. Gotovo je ni v križevski fari hiše, ki je ne bi zgradil ali vsaj popravil naš dragi pokojnik. Bilo mu je pri srcu, da bi vsi ljudje mogli dobro živeti in imeti tiste ugodnosti, ki jih tehnika in znanost nudita danes.

Prav tako se je vneto prizadeval za vse napredno in koristno: bil je član Prostovoljnega gasilskega društva, njegov ustanovitelj in dolgoletni vodja, potem ustanovitelj Rdečega križa v Šalincih, član vseh svetov in odborov, ki se danes trudijo za napredek naše dežele.

Na grobu je govornik, ki je opisoval njegove zasluge, med drugim dejal: „Salezijanska družba ima dolžnost, da je hvaležna pokojnemu Matiji.“ To je res. Ne samo zato, da je tako velikodušno in ustvarjalno sodeloval pri izgradnji dveh salezijanskih zavodov v Pomurju pač pa tudi za vse, kar je storil za salezijance v povojnem času. Naš pokojnik je smatral Marijanišče in Martinišče za svoja domova in salezijance za svoje sinove in brate. Kot oče in brat se je izkazoval neprestano v vseh letih po vojni: dokler je lahko še delal, je pomagal pri različnih gradnjah; ko pa ni več mogel telesno sodelovati, je bil velikodušen v darovih.

Svoje velikodušno življenje pa je končal s pravim mučeništvom na bolniški in smrtni postelji. Malokateri človek je v kratkih dveh letih bolezni toliko prestal kot on. Toda bil je vedno vdan, dobro razpoložen in poln božjega Duha. Ob njem si čutil, da Bog tiste, ki so njegovi, že na tej zemlji poplača s tistimi velikimi darovi, ki imajo svojo osnovo in izvor samo v njem: potrpežljivost, dobrohotnost, duhovno veselje.

Naj bi nam zgled takega kristjana in dobrega salezijanskega sotrudnika pomagal, da bi mogli tudi mi živeti lepše in velikodušnejše krščansko življenje.

Valter Dermota

## ABECEDA

salezijanskih misijonov

### GVATEMALA

Površina 109 tisoč km<sup>2</sup>  
Prebivalcev 5,4 milijonov  
Kataličanov 4,4 milijonov  
v % 81,3

Leta 1524 so španski zavojevalci ustanovili prestolnico in podjarmili Indijance Maja. Konec prejšnjega stoletja je dežela postala neodvisna, vlada pa je obenem zasegla cerkveno imovino in izgнала redovnike. Domorodci, za katere so se brigali samo misijonarji, so bili zapuščeni in so v vseh pogledih nazadovali.

Salezijanci so prišli v Gvatemalo leta 1929, ustanovili teološko višjo šolo, od 1939 pa so začeli misijonariti med Kekčiji, ki so se pred zavojevalci umaknili v pragozdove. Zanje se trudi 11 misijonarjev v dveh centrih.



# Spomini na g. WALLANDA

Človek v življenju sreča mnogo ljudi.

Večina gre mimo brez vsakega vtisa. Zato se začuden vprašuješ, „kje sem videl tega človeka“, ko te potreplja po rami in te nagovori kot starega znanca. „Oprostite,“ je navadno odgovor, „v veliko čast si štejem, da vas vidim, vendar ne vem, od kod se pozna.“ In s tem se tudi vse konča. Navadno si še vesel, da se je vse tako zlahka končalo.

So pa drugi ljudje, ki si jih enkrat srečal, pa ti ne gredo več iz spomina. Vedno so duhovno pri tebi in tudi takrat, ko ne bi hotel, stopijo pred tvoje duhovne oči in te ali vznemirijo ali razveselijo s svojo prisotnostjo. Zame je eden izmed teh ljudi pokojni dr. Franc Walland.



## PRVO SREČANJE

Bilo je meseca avgusta leta 1931 v Martinišču v Murski Soboti.

Salezijanski gojenci smo tudi med počitnicami smatrali zavod za svoj dom. Dasi sem bil doma s Štajerskega, s Sv. Jurija ob Ščavnici, sem gotovo vsaka dva tedna bil v „zavodu“, kot smo pravili Martinišču. Obiskali smo gospode, malo so nam postregli pri mizi prespali smo in imeli zavod za izhodišče za naše obiske po Prekmurju.

Prav tisti čas se je šušljalo, da eden izmed gospodov, ki smo ga sicer vsi zelo čislali in imeli radi, ni bil zadovoljen s svojim delovnim mestom in da si želi stran. Kaj takega se je med počitnicami vedno govorilo, saj smo vsi pričakovali sprememb za novo šolsko leto. Toda tokrat je bilo drugače: prišel je sam salezijanski inšpektor, ki naj bi na kraju samem uredil vse stvari

Ne vem, kako so „oni zgoraj“, kakor smo rekli predstojnikom, reči uredili, spominjam se pa dobro, kako sem drugo jutro g. Wallandu ministriral pri maši. Ministriral sem zelo rad, toda zame so bile latinske vstopne molitve vedno velika muka. Že po slovensko mi jezik ne teče preveč gladko, toda ko so pri četrtem odgovoru prišli na vrsto „quare, quid, quoniam in druge besede s „qu“, sem vse zmešal in še tak filolog ne bi razumel mojega momljanja. Skoraj vedno sem malo pokašljal in tako naredil vtis, kot da bi imel težave z glom, ne pa z izgovarjavo. Pozneje sem skušal pri „confiteor“ popraviti vtis, a vendar me je bilo vedno nekoliko sram. Včasih mi je kak duhovnik celo rekel, da ne znam dobro latinskih molitev, in to me je strašno zbolelo. Tako sem tudi sedaj pričakoval, da se bo tako končalo. Toda bilo je čisto drugače

Hčere Marije Pomočnice imajo v deželi osem ustanov, tri od njih v misijonskih predelih

## HONG KONG

Površina	1 tisoč km <sup>2</sup>
Prebivalcev	4 milijoni
Katoličani	253 tisoč
v %	6,4

Hong Kong je britanska kolonija in obenem vrata v svet ogromne Kitajske. Prebivalci so Kitajci, budisti ali konfucijevci. Misijonsko delo se je močno razvilo s pomočjo misijonarjev, ki so bili iz Kitajske.

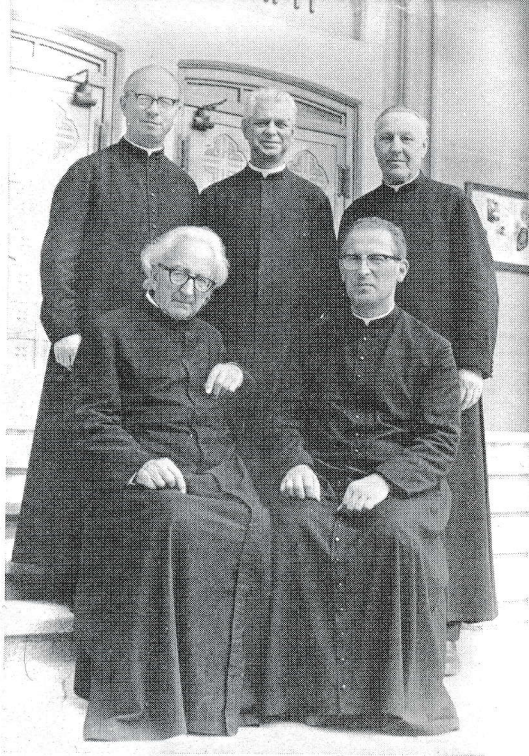
Salezijanci so v Hong Kongu od 1910. Sedaj imajo osem velikih ustanov, posebno šole (osnovne, srednje vseh vrst) in mladinske

centre za mnogoštevilno mladino. Ustanovili so tudi dom za duhovne poklice.

Hčere Marije Pomočnice imajo v Hong Kongu dve veliki ustanovi in svojo hišo za naraščaj.

V Hong Kongu je do svoje smrti misijonaril slovenski salezijanec Jože Geder, sedaj pa nadaljuje njegovo delo Stanko Pavlin.



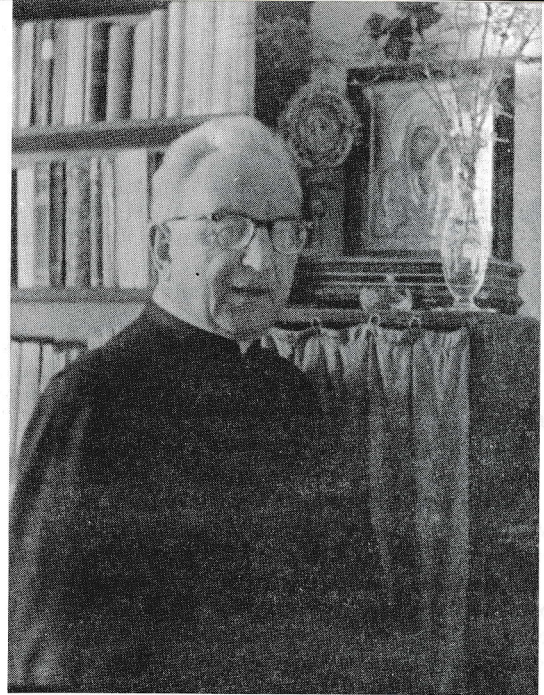


I Dr. Walland med nasledniki inspektorji na Rakovniku 1972

— V svoji sobi v Varazzah pred podobo Kazanske Bogorodice — simbolom njegove ljubezni do slovanskega vzhoda

Ko je v zakristiji odlagal mašna oblačila in sem mu pri tem pomagal, me je prijel za roko, me stisnil k sebi in rekel: „Tako lepo mi še nihče ni ministriral.“

Najprej, da me je stisnil k sebi. Kaj takega še nisem doživel. Pri nas doma smo se imeli radi, toda stiskali se nikdar nismo. Celó ob slovesu, ko sem šel v šolo, sem sicer mater poljubil na ustnice, vendar je nisem stisnil k sebi. Sedaj te pa tuj človek, ki ga tako spoštuješ, stisne k sebi! In potem „tako lepo mi še nihče ni ministriral“. Pričakoval sem pomilovalen pogled ali celo malo graje. Namesto tega pa taka pohvala. Bil sem silno zmeden. Toda ko je prvi vtis minil, sem bil ponosen. In malo več samozaupanja mi je prav takrat bilo močno potrebno.



## PRITOŽBA ZARADI HRANE

Salezijanski zavod v Murški Soboti so gradili v letih velike gospodarske krize. Že v normalnih okoliščinah gre za velike izdatke, ki jih je treba plačevati z denarjem. Toda v času gospodarske krize je bilo še trikrat težje. V Prekmurju, ki je komaj pred desetimi leti bilo priključeno k Jugoslaviji in je bilo navajeno na fevdalno ureditev, niso bili navajeni na obtok denarja. Bilo je lahko nabrati poljske pridelke v jeseni, toda do denarja je bilo zelo težko priti.

Taka gospodarska kriza in pomanjkanje denarja sta se kazali zlasti pri hrani. Hrana je bila skrajno preprosta in včasih celo nezadostna. Mesa ni bilo — vsaj tiste čase — niti ob nedeljah in tudi kruha je bilo premalo. Skoraj vedno se je pogovor med gojenci sukal okoli šole, profesorjev, šolskih nalog in seveda okoli hrane.

Ravnatelj zavoda nam je februarja 1931 pri večernem govoru povedal, da bomo imeli „vizitacijo“. „Vizitacija“ je obisk višjega predstojnika iz Ljubljane, ki si bo vse ogledal in ugotovil, kako stoje reči. Vsak bo imel priliko, da bo mogel osebno govoriti z njim. Lahko mu bomo povedali svoje želje, težave in potrebe.

Vizitacija je bila drugi dan osrednji predmet razgovorov. Če res lahko vse povemo, zakaj ne bi povedali tudi tega, da smo s hrano skrajno nezadovoljni. Dogovorili smo se, da bomo inšpektorju — tako smo imenovali tega gospoda — potožili zaradi hrane.

Ne vem, kako in kaj se je vse zasukalo, vem pa, da sem jaz g. Wallandu rekel, da mi vse zelo ugaja, samo hrana je vedno ista (krompir in zelje) in da je tudi kruha premalo. Začudil se je in dejal, da sem jaz prvi, ki sem mu kaj takega povedal (pa jih je bilo že nekaj pred menoj). Potem me je spraševal, kako je pri nas doma in če mogoče nisem razvajen. Razšla sva se kot dobra prijatelja. Povedal sem mu, kako in kaj. Tudi to, da smo se zmenili, da bomo vsi govorili o nezadostni hrani, sem mu povedal. Tedaj mi je rekel stavek, ki sem si ga za vedno zapomnil: „Eno je govoriti, drugo je storiti. Govori vedno samo tisto, kar si sam pripravljen storiti.“ Po tem nasvetu sem se skušal ravnati.

Zlatomašnik na svojem domu v Lescah





## POSEBNE DUHOVNE VAJE

Leta 1932 ni bilo višje gimnazije v Murski Soboti. Salezijanski gojenci iz Martinišča so prihajali v salezijanski zavod Rakovnik v Ljubljani in nadaljevali svoje gimnazijske študije. Nekateri so hodili na III. realno gimnazijo v Beethovnovi ulici. Tukaj je bil za kateheta znani pisatelj dr. Jože Jerše. V svoji gorečnosti je za veliko noč oskrbel za celo gimnazijo tridnevno duhovno obnovo, ali kakor so tedaj temu pravili „duhovne vaje“.

Duhovne vaje naj bi bile v cerkvi sv. Jakoba.

Toda zgodilo se je nekaj nepredvidenega. Ko smo se zbrali k prvemu govoru, je bil v cerkvi tak direndaj, kot ga je mogoče videti pred začetkom ali ob koncu bogoslužja v kaki cerkvi v južni Italiji. Nič boljše ni bilo, ko je stopil na prižnico govornik in začel s spodbudnim nagovorom. Šunder je bil tako močan, da ga niti mi, ki smo se z najboljšo voljo spravili k prižnici, nismo mogli razumeti. Govornik se je sicer trudil, toda ker tedaj še ni bilo električnih govornih naprav, ni mogel zmagati v neenakem boju z brezbriznostjo in mogoče tudi z nagajivostjo dijakov.

Res ne vem, kako so se „duhovne vaje končale“. Toda nas osmero rakovniških gojencev iz višjih razredov nas je šlo naravnost h g. Wallandu in smo mu rekli, da na „duhovne vaje“ v mesto nočemo več iti, ker v takih okoliščinah nimajo nobenega smisla. Pač pa bi prosili, če bi nam jih on hotel imeti.

Bili smo prepričani, da nam bo ugodil. Toda ko sedaj premišljujem našo drzno gesto, se ne morem načuditi, da je ustregel naši prošnji.

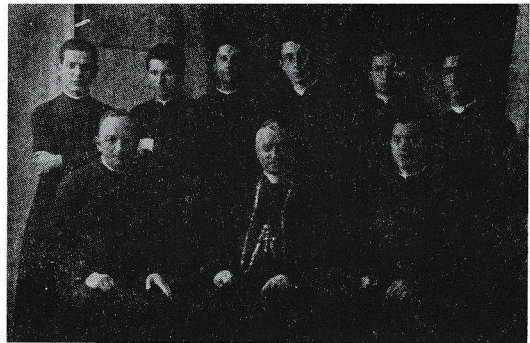
G. Walland je bil inšpektor in ne ravnatelj zavoda. Kot gojenci smo bili odvisni najprej od zavodskega osebja in šele potem prek tega od inšpektorja. Toda nekateri moji tovariši so g. Wallanda dobro poznali in vedeli, da se bo gotovo zavzel za nas. Vsekakor je znal stvari tako urediti, da so nam hišni ravnatelj g. duhovni vodja g. Štefan Vogrin in šolski svetnik dr. Jože Kuk v vsem šli zelo na roko in so duhovne vaje dobro uspele.

Zame je uganka, kje je g. Walland mogel dobiti čas, da se je kar nenadoma lahko odtrgal od svojega dela in se posvetil tri dni majhni skupini osmero dijakov, o katerih nikakor ni mogel misliti, da bodo mogoče kdaj postali salezijanci. Toda, ker je imel fante zelo rad, je našel tudi ta čas.

Nobenh duhovnih vaj – razen mogoče tistih na začetku noviciata, ki jih je pridigal dr. Tomaž Kelenc – se tako natančno ne spominjam kot prav teh, ki jih je imel g. Walland za nas osmero višješolcev iz III. realne gimnazije v Ljubljani leta 1932.

Zbirali smo se po dvakrat na dan v njegovi pisarni. Bila je to obširna soba, iz katere so pozneje naredili učilnico za bogoslovce. Temno poslikana. Še sedaj vidim pred seboj čisto črno pohištvo, katerega posamezni kosi so še danes raztreseni po različnih sobah na Rakovniku. Mi smo sedeli na stolih, ki smo jih prinašali s seboj, razvrščeni pred majhno črno mizico, na kateri je gorela zatemnjena električna luč. Tu je sedel g. Walland in govoril.

To je bila osebnostna sila g. Wallanda: neposredni govor mladim fantom (pozneje sem zvedel, da je znal tudi dekletom tako govoriti). Dobro se spominjam tem, ki jih je obravnaval: nebesa, čistost, poklic,



Vodja bogoslovcev na Gregorijani v Rimu leta 1926 poleg salezijanskega kardinala Avgusta Hlonda

značaj, odgovornost, osebnostno samoodločanje. Vem tudi, da je jemal zgled iz tedanjega neposrednega življenja. Toda več kot nauk, ki ga je s tako lahkoto in prodirnostjo nakazoval, je bilo prepričanje, ki je dihlo iz njega. Mislim, da je ta beseda najbolj pripravna za potek, ki ga je g. Walland znal sprožiti med seboj in poslušalci: iz njega je dihlo prepričanje in prehajalo v tiste, ki so ga poslušali. To bi primerjal nekako delovanju velike krušne peči: čutiš, kako prihaja v tebe energija v obliki toplote in ne popusti, pač pa postaja vedno bolj prijetna. Ne gre toliko za razsvetljenje razuma kot za nov način bivanja, ki ga občutiš. Bolj bogat postaneš, čutiš se usposobljenega za nekaj, za kar si prej menil, da nimaš moči, zdi se enostavno, kar je bilo prej zaradi zamotanosti nepregledno. Prav ta vidik posredovanja energije, ki ga potem nisem srečal nikoli več v življenju v tej obliki, je naredil name neizbrisen vtis.

Zame je g. Walland redek primer osebnosti, ki je bila sposobna izžarevati energijo. Ta energija se je spreminjala v poslušalcu v usposobljenost za udeleževanje.

Ne vem, če se je on tega zavedal. Toda fantje kot jaz smo to čutili. Ko je v mesecu maju dvakrat na teden imel za gojence večerni govor, smo bili zvečer že vsi nestrpni ob pričakovanju njegovega nastopa. „Nastop“ pravim zato, ker ni šlo za govorjenje, temveč za posredovanje osebne sile, ki je izhajala iz njega.

Poznal sem g. Wallanda tudi pozneje, ko sem bil že okoli tridesetih let. Name, ki sem ga poznal kot fant-mladostnik, je imel vedno isti učinek. Drugi pa – verjetno zaradi predsodkov – niso imeli do njega takega odnosa.

## „VSAJ MALO SONCA“

Iz povedanega bi kdo mislil, da je g. Walland odkorakal zmagoslavno skozi življenje. Vendar se mi zdi, da je doživel več porazov kot zmag. Pač zato, ker je mislil, da so bili vsi ljudje tako plemeniti kakor on.

Pri maši zadušnici je dr. Stanis Kahne dejal, da je g. Walland trikrat padel pod križem: ko je nehal biti inšpektor, ko so ga odstavili od profesure na Salezijanski teološki fakulteti zaradi preveč naprednih idej in ko so odklonili natis njegovega Katekizma za izobražence, češ da je delo preveč napredno. Rad bi se ustavil pri njegovem „prvem padcu pod križem“, ko je nehal biti inšpektor.



G. Walland je zelo odločilno posegel v moje življenje. Verjetno bolj kot orodje splošnega dogajanja kot pa gnan od osebnih razlogov.

Po don Boskovem razglašenju za svetnika je tedanji vrhovni predstojnik don Peter Ricaldone sklenil salezijansko družbo tudi intelektualno uveljaviti. Zahteval je od vseh inšpektorjev, da morajo poslati na študije na Gregorijansko univerzo v Rimu svoje perspektivne kandidate. Tako sem bil leta 1935 poslan v Rim na študij filozofije. Dve leti pozneje je g. Walland nehal biti inšpektor. Poslali so ga v bogoslovnico sv. Kalista kot pomožnega predavatelja. Sorazmerno s službo so mu dali tudi stanovanje, skromno sobico v drugem nadstropju proti severu.

Zame, ki sem ga poznal iz časa njegovih zmagoslav- nih nastopov in uspehov, je bilo to pravo pohujšanje. Dasi sem bil komaj dve leti redovnik, sem bil globoko užaloščen, da so človeka, ki sem ga jaz tako visoko cenil in čislal, mogli poslati v to zakotno salezijansko ustanovo in da so mu upali dati tako stanovanje. Bil sem osramočen v dnu mojega človeškega dostojanstva, ker so tako ponižali človeka, ki sem ga po človeško najvišje cenil na svetu. Ko sem bi pri njem, sem komaj premagoval solze in skoraj bi začel glasno ihteti. Nisem mogel prenesti ponižanja, ki so ga prizadejali temu človeku.

Kakor na božjo pot sem ob četrtek, ko smo imeli sprehod celo popoldne, hodil h g. Wallandu. Nisem ga sicer vedno obiskal, toda bil sem blizu hiše, kjer je stanoval. In to mi je bilo zadosti.

Nekega četrтка, bilo je meseca marca 1938, sem pa le zbral toliko moči, da sem ga obiskal (nisem mogel prenašati položaja, v katerega so ga poslali). Oh, da tega ne bi nikdar storil.

Rekel sem že, da je bila njegova sobica na severni strani. Čez dan ni dobila čisto nič sonca. Samo od štirih popoldne je od zahoda prišlo malo sončne luči. Pa tudi sedaj ne naravnost v sobo. Zato si je g. Walland naredil majhen zaslon in ga prevlekel s staniolom za čokolado. Tako je prestregel sončne žarke in dobil vsaj malo sonca v svojo sobo. Ne vem kako se je moglo vse zgoditi, vendar sem prav jaz sedel na mesto, kamor je „sijalo to sonce večera“.

Poslednje slovo na grobu pred don Boskom



Če sem pri prejšnjih obiskih junaško premagoval solze in jok, sem tokrat zajokal kot otrok. G. Walland me je začudeno pogledal. Mene je bilo sram moje slabosti. Nisem si upal dvigniti oči. Toda ko me je prijazno spodbujal in hrabil, sem se le odločil, dvignil obraz, dolgo časa strmel vanj in nato samo z glavo nakazal proti zaslonu.

Vedno sva se dobro razumela, toda v tem trenutku je vsaj v meni pognalo tako spoštovanje, ki je ostalo

neokrnjeno vse do današnjega dne. Razumel je, da mi je bilo hudo zato, ker so z njim tako ravnali. Toda za slovo mi je samo rekel: „Samo iz velikega trpljenja raste velika moč.“

Sedaj sem se zavedel, od kod tista sila, ki sem jo kot fant občutil ob njem. Znal je trpeti in je bil zlasti v bolečini velik.

## ZADEVA O ANGELIH

Z g. Wallandom sva prišla skupaj zopet na bogoslovni fakulteti Salezijanske papeške univerze, ki je bila med vojno zaradi bombnih napadov naseljena v Bagnolu na Piemontskem. Jaz sem bil bogoslovec, njegov učenec, on pa profesor dogmatike. Iz rimskega sv. Kalista so ga čez nekaj časa poslali za profesorja dogmatike najprej v Bollengo pri Ivreji in pozneje na našo Papeško univerzo. Od težkih udarcev življenja si je ponovno opomogel in postal zopet oni „stari“ Walland iz najboljših let inšpektorata v Jugoslaviji

Za najbolj častno nalogo hišnega govornika so smatrali krščanski nauk za bogoslovce ob nedeljah popoldne. V vseh naših bogoslovnih so za to izbirali najbolj usposobljene in priznane predavatelje. Med tolikimi zares izvrstnimi je bil g. Walland takrat v Bagnolu najboljši. On je imel krščanski nauk za bogoslovce ob nedeljah popoldne.

To je bilo zadnji dve leti vojne, ko je Mussolini dobival udarec za udarcem in je fašizem vedno bolj propadal. Med profesorji in slušatelji je bilo še vedno mnogo simpatizerjev. G. Walland pa, ki je imel silno fin humor, si je Mussolinija in fašiste pa tudi Hitlerja pri govorih dostikrat temeljito privoščil. Tako da si je nakopal mnogo skrivnih sovražnikov. Pravim skrivnih zato, ker se je vojna enoznačno nagibala h koncu in je bil usoda fašizma in Mussolinija zapečaten. To so vedeli vsi. Vendar je bil Italijanom hudo, da jim je to pripovedoval Jugoslovan.

G. Walland je bil izredno načitan, razgledan in kritičen do vsega. To se je videlo npr. v tem, da je pred 30 leti upal na teološki fakulteti odprto govoriti o Freudu.

Še bolj pa je skušal uveljaviti najnovejša dognanja v eksegezi in dogmatiki. Takrat je bilo na tapetu zlasti vprašanje o angelih. Na osnovi najresnejših avtorjev je sestavil predavanja za letni semester leta 1944. Najprej je močno zmanjšal namišljeno število angelov in nato še njihovo delovanje. To je razdražilo posebno profesorja sv. pisma stare zaveze. Temu sicer ni šlo toliko za angele, kakor mnogo bolj za „izzivanja“ ob nedeljskih popoldnevih pri krščanskem nauku za bogoslovce, ko je g. Walland vpletal v govor tudi svoje poglede na razpadajoči fašizem in zaton njegovega

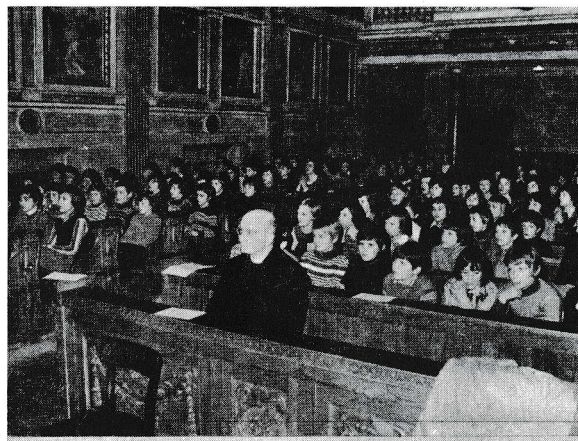
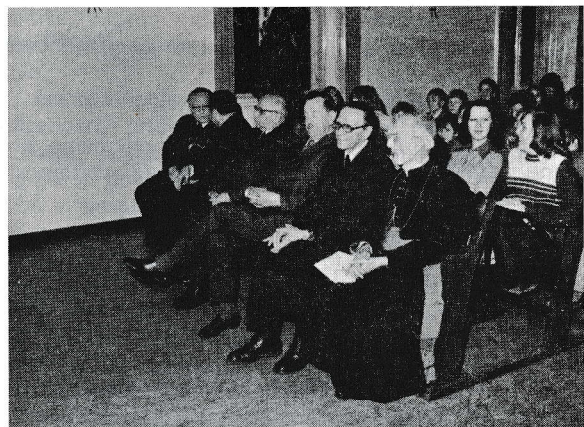


# Don Bosko v CELOVCU

**Globoko evharistično življenje in češčenje Marije Pomočnice je don Bosku bila osnova za vse njegovo delo, ki ga je posvečevalo za večnost.**

Pod tem naslovom smo letos imeli proslavo sv. Janeza Boska v dijaškem domu Marijanišče v Celovcu.

V veliki semeniščni kapeli smo s pomočjo slovenskih salezijanskih bogoslovcev in študentske veroučne skupine iz Rakovnika resnično doživeli evharistično daritev, ki jo je opravil skupaj z vožjitelji prevzvišeni gospod škof, dr. Jožef Köstner. V homiliji je podčrtal don Boskovo prožnost, veselje in neutrudno delavnost.



Slovesna dvorana je nato sprejela skoraj vse dijakinje in dijake celovških Mohorjevih domov. Našemu povabilu pa so se odzvali tudi številni gostje iz Celovca in bližnje okolice. Bili smo veseli, da smo lahko v naši sredi pozdravili gospoda škofa, prelata dr. Aleša Zechnerja, dvornega svetnika dr. Jožka Tischlerja, ravnatelja slovenske gimnazije dr. Pavleta Zablatica, č.m. provincialko šolskih sester v Celovcu, škofijskega kanclerja Mihaela Krištofa, predsednika Mohorjeve družbe v Celovcu kanonika Filipa Millonika, regensa dr. Karla Kranerja in druge častne goste. V prvem delu so nam bogoslovci hoteli prikazati lik Janeza Boska v besedi in pesmi. Nato pa je rakovniška študentska veroučna skupina uprizorila dramo v štirih dejanjih Stanka Cajnkjarja „Potopljeni svet“.

F. V.

voditelja Mussolinija. Še dobro vidim tovariše slušatelje, kako so po vsakem predavanju hiteli v sobo profesorja za sv. pismo in mu pripovedovali o „novih pogledih na teologijo angelov“, kot jo je prikazoval g. Walland.

Tako se je pripravljala obsodba, ki je čez nekaj let g. Wallanda pripeljala tako daleč, da so mu predstojniki rekli, da ni več zaželen na naši Papeški univerzi. Ideje, ki jih je g. Walland prinašal in zagovarjal, so danes obče sprejete od strani vodilnih teologov in ni nikogar, ki bi se zaradi tega pohujševal, kaj šele, da bi komu zato odvzemali pravico predavanja.

Če je „prvi padec pod križem“ bil za g. Wallanda prilika za poglobitev njegovega duhovnega življenja, je bil pa drugi padec, ko je moral zaradi neupravičenih

razlogov zapustiti profesorsko stolicu, začetek še hujšega trpljenja, ki ga je potem spremljalo do konca življenja.

Prav to trpljenje je bilo pri človeku tako izrednih sposobnosti še hujše, saj se je zavedal celotnega položaja in čisto človeških razlogov za odločitve, ki so krojile njegovo usodo.

Toda tudi sedaj ni klonil. Udarce življenjske usode je jemal za spodbudo za še globlje zasidranje v Bogu in za zaupanje v božjo previdnost, ki vodi usodo vseh ljudi.

Mogoče je prav ta pogled tista osnova, na kateri je tako dostojanstveno končal svoje življenje.

Valter Dermota



# ŽETEV JE VELIKA, A DELAVCEV JE MALO

Cerkev nenehno skrbi za zveličanje sveta. Med mladimi ljudmi išče tiste, ki bi se bolj neposredno posvetili oznanjevanju evangelija. Zato tudi vsako leto, kmalu po praznikih Gospodovega vstajenja, kliče vernemu občestvu v spomin Jezusovo parabelo o **VELIKI ŽETVI**.

Papež Pavel VI. je ustanovil (določil) Svetovni dan molitve za poklice. V nedeljo, 20. aprila, smo praznovali že XII. molitveni dan in poskušali uresničiti namen, ki ga je temu dnevu dal sam Kristusov predstavnik premišljevali o duhovnih poklicih in moliti za tiste, ki so poklicani k posvečenemu življenju.

Sveti oče je s posebnim pismom tudi letos vzbudil Cerkev ter jo pripravljal na dan molitve za poklice. Njegove uvodne besede so znan citat iz evangelija: Žetev je velika, a delavcev je malo. Po teh besedah Kristus znova kliče ljudi v vrste svojih učencev in kaže na zrelo žetev.

## KRISTUS KLIČE TUDI NAS

Zadnje dni februarja je bil na Rakovniku inspekcijski občni zbor slovenskih salezijancev. Osrednja tendenca vseh razmišljanj je bila prenova in podanašnjeje redovniškega in pastoralnega poslanstva. Don Boskovi sinovi so iskali nove načine za uspešnejše pričevanje in delovanje v današnji Cerkvi – v duhu ustanovitelja.

Med drugim je bila sprejeta tudi pomembna pobuda organizirane **MOLITVE ZA DUHOVNE POKLICE**. Danes je v svetu občuten osip duhovnih poklicev, zato Cerkev išče že tudi moderne pripomočke in dosežke znanosti, da bi v današnji potrošniški družbi budila čut za duhovne vrednote. Treba pa je predvsem imeti v zavesti, da je duhovni poklic v Cerkvi vedno in predvsem dar milosti. Naša prizadevanja za rast duhovnih poklicev se morajo ob pripomočkih, ki nam jih nudijo naravne vede, nujno opirati na nadnaravna sredstva. To je utemeljeno v Jezusovih besedah: Prosite Gospoda žetve, naj pošlje delavcev na svojo žetev! To je Jezus povedal svojim učencem potem, ko jih je opozoril na velike množice ljudi, ki so bili razkropljeni – brez pastirja. Beseda, ki je v samem jedru Kristusovega odnosa do omenjenega dejstva, je pač: **PROSITE!**

## SALEZIJSKA DRUŽINA!

Don Bosko nam spet ponavlja: „Bog je poklical salezijansko družino, da bi vzgajala duhovne poklice med revno in ogroženo mladino.

Toplo vam naročam, da bi zelo skrbeli za duhovne poklice. To je glavni namen, h kateremu naj teži naša družba.

Pomnimo dobro, da smo podarili velik zaklad Cerkvi, če smo poskrbeli za dober poklic; če potem ta poklic gre v škofijo, v misijone ali k drugim redovom . . . , je to vedno velik zaklad, ki smo ga podarili Cerkvi.“

Don Bosko

## MOLIMO!

to je Kristusovo naročilo, ki ga v veri sprejemamo, ko bomo prosili za nove poklice in za vztrajnost poklicanih.

VSI smo povabljeni k skupni molitvi. Kot velika don Boskova družina **TRKAJMO, IŠČIMO in PROSIMO!**

Povabilo velja don Boskovim sinovom, Hčeram Marije Pomočnice in vsem don Boskovim prijateljem – sotrudnikom in sorodnikom – ki ste salezijanci v svetu.

**RAZŠIRIMO SVOJE SRCE**, da bo dovetno za potrebe Cerkve in sveta! Don Boskova ljubezen do Cerkve in vdanost papežu naj odpre naše srce, da bo katoliško!

**POSVEČUJMO** svoje delo, trpljenje spremenimo v molitev za poklice! Tako se bomo tudi mi, v veri v Jezusove besede, pravilno lotili dela za poklice, saj nam Jezus vedno znova ponavlja: **PROSITE TOREJ GOSPODA ŽETVE, NAJ POŠLJE DELAVCEV NA SVOJO ŽETEV!**

Naslov za vključitev v akcijo **MOLITVE ZA DUHOVNE POKLICE**: Salezijanski noviciat, Želimlje 46, 61-292 IG pri Ljubljani

Za sodelovanje se priporoča in zahvaljuje

Janko NOVAK





# Duhovni poklici in starši

Ves nebogljen je sedel berač ob arkadah romarske cerkve, iztezal suho in žilavo roko, prosil in prosil. Preveč tih je bil njegov glas, predrobna njegova roka, da bi ga kdo opazil med gnečo pisanih barv brezvrednega kiča, hrupom tisočglave množice, željne zanimivosti in doživetij, iz katere se je slišal le prodoren glas kramarjev in mešetarjev, ki so ponujali svoje blago.

Tiho in obzirno je hodil po človeškem mravljišču Gospod, trkal, vabil, prosil. Preveč konvencionalna je bila njegova postava, prešibek njegov glas; prevpil ga je šum sesalca za prah, pralnega stroja, televizorja, hrup avtomobilov, nogrametnih navijačev, denar, ženska, moč, uveljavljanje, samostojnost, standard, potrošništvo in še cel slap dejstev, ki je neprenehoma bobnel v globino človekove ambicioznosti.

In tako je hodil Gospod včeraj, hodi danes in bo hodil jutri. „Žetev je velika, delavcev pa malo.“

Malo je tistih, ki jih pritegne njegova postava, očara njegov glas, osvoji njegov pogled. Tisti pa so toliko bolj zaverovani vanj, v njegovo poslanstvo, v njegove načrte, čeprav tudi med njimi ne manjka takih, ki zdvomijo v samega sebe, zdvomijo v Njegovo poslanstvo.

Javno mnenje, zahteve današnjega človeka, ki hoče iskrenosti, pričevanja z dejstvi, požrtvovalnosti do vsakega, doslednosti, nekaterim vzamejo pogum. Ne čutijo se dovolj močne. Njihova iskrenost do samega sebe in drugih jim ne da, da bi bili samo na pol, da bi koga razočarali, mu vzeli vero v Človeka.

Svet pa potrebuje in hoče pričevalcev, ki mu bodo s svojim življenjem pokazali, da obstoja še druga lestvica vrednot – tista namreč, ki jo je Gospod postavil na gori blagrov – da je temeljni zakon medčloveških odnosov ljubezen, smisel življenja pa Gospodova velikonočna skrivnost.

„Prositate torej Gospoda žetve, naj pošlje delavcev na svojo žetev!“ Na Rakovniku se mi mladi spoprijemamo s temi problemi, premišljujemo in se odločamo za redovniški, duhovniški poklic. V sebi občutimo krize, ki pretresajo do nedavnega trdno zgradbo duhovniškega poklica. Verujemo pa v moč skupne molitve, ko se združujemo s Kristusom.

Na nedeljo duhovnih poklicev so se naši molitvi pridružili tudi naši domači. Skupaj z njimi smo se srečali pri daritvi, v kateri je Kristus svojim skazal ljubezen do konca. Zbranost in uglašenost na medsebojno darovanje v ljubezni smo nadaljevali pri bratskem obedu. Veliko snovi za razmišljanje pa je nam in našim domačim posredovala rakovniška veroučna skupina z dramo „Potopljeni svet“.

Sedaj bolj smelo nadaljujemo našo pot z zavestjo, da nas naši domači z veliko razumevanja neprenehoma podpirajo pri našem prizadevanju. V tem pa je bil tudi ves smisel in namen našega srečanja.

vmr

## PRI SNOPKOVI MAMI v Šentjoštu nad Horjulom

Sredi februarja je bilo pri Kavčičevih dokaj prijetno. Zbrali so se številni otroci s svojimi družinami ob jubileju svoje matere. V domači fari v Šentjoštu je ta velika družina obhajala lepi jubilej kar v cerkvi: somaševanje, petje otrok... Bilo je res lepo. V prijetnem razpoloženju v domači hiši so otroci in njihovi številni vnuki izrazili svoje čestitke in hvaležnost dobri mami, ki je slavila svojo 80-letnico.

Spodobilo se je. Bila je mati štirinajstih otrok. Velika mati in žena, ki bo ostala skrita v našem narodu, pa vendar velika. Trgala je svoja oblačila, da je lahko oblekla svoje otroke. Vsak dan je hodila služiti kruh, da je lahko prehranila svoje otroke. Hudo je bilo takrat, ko je prihajala zvečer domov, pa – brez kruha. Tedaj je hodila sključena, s počasnim korakom. Otroci so to opazili, a njihove oči so neusmiljeno terjale – kruha. „Če je katera mati podobna materi Ivana Cankarja, ste to vi – Snopkova mama,“ so v pozdravnem govoru doživeto in ponosno poudarjali hvaležni otroci.



Trpljenje z izgubo moža in očeta v kruti vojni jo je z majhnimi otroki kovalo v močno in odporno mater. Moč za veliko breme je dobivala v dnevnem povezovanju s Kristusom v svetem obhajilu.

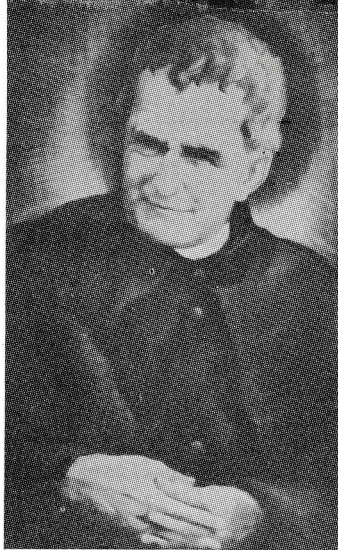
Hvaležni otroci so ji zapeli tudi njeno najlepšo pesem: Eno rožco ljubim... Zadovoljnost in skromnost sta vedno spremljali Kavčičevo mamo!

Jubileju se pridružujemo tudi salezijanci z Rakovnika. Vse od prvih začetkov je bila velika in aktivna sotrudnica Marije Pomočnice, danes pa je s svojimi žrtvami in molitvami velik apostol za vzgojo poklicev. Marija naj jo ohranja še naprej zdravo in srečno sredi svojih številnih otrok. Otroci in vnuki pa naj bodo ponosni nanjo in naj vedno cenijo žrtve plemenite matere.

Bog naj vas ohranja – kličejo hvaležni salezijanci!  
Janko Novak



## ALI GA POZNATE?



Črtice iz don Boskovega življenja

### 22. KAKO JE DON BOSKO NAPOVEDAL NEKEMU KLERIKU, DA BO DOBIL TOVARIŠA IZ SVOJEGA KRAJA.

V don Boskovi hiši v S. Benigno je leta duhovnih vajah tudi neki klerik iz semenišča v Maglianu Sabinu. Nekega dne mu je don Bosko rekel:

– Potolazi se in bodi vesel. Iz Magliana bo prišel še en drug klerik.

– Kdo je, kdo je? je vprašal nestrpno klerik.

– Ugani.

– Ne vem. Vi mi povejte!

– Priimek začenja s C in končuje z i.

– Ne morem ugani. Povejte mi, kdo je.

– Prišel bo Corradini.

Roger Corradini je tedaj obiskoval četrto gimnazijo blizu semenišča in ni imel najmanjšega nagnjenja, da bi postal salezijanec. Klerik je pisal ravnatelju pogovor z don Boskom in ga potem med počitnicami ponovil tudi Corradiniju samemu. Tega je žgala radovednost, kako je don Bosko mogel zvedeti za njegovo ime. Nekaj let pozneje ga je vprašal. Odgovoril mu je:

– Vedeti, kako si prišel k nam, ni važno. Takole naredi: če hočeš priti, pomiri mamo, in pridi poskusit.

Te besede niso napravile na fanta nobenega posebnega vtisa, ker mu še na kraj pameti ni padlo, da bi postal salezijanec. Bil je edini sin vdove, zato ni hotel zapustiti svoje škofije.

Toda marca 1889 se mu je nenadoma pojavila želja da bi postal salezijanec s tako silo, da je premagal vse ovire sorodnikov in semeniških predstojnikov. Ko je postal diakon, je prišel v Turin in postal salezijanec.

MB 16.311 - stk

---

Na praznik sv. Petra in Pavla zvečer ob 19<sup>h</sup> bo v cerkvi sv. Terezije Male na Kodeljovem slavil svojo biserno mašo (60 - letnico) g. Janko Valjavec.

Lepo vabljeni !

---

### 23. KAKO JE DON BOSKO NAPOVEDAL NEKI POSTULANTKI ZDRAVJE IN SVETOST V DRUŽBI HČERA MARIJE POMOČNICE.

Neka postulanka je večkrat slišala, da se mora tista, ki ni zdrava, vrniti na svoj dom. Ker je bila slabotnega zdravja, se je zelo bala, da bi morala zapustiti svoj redovniški poklic.

Avgusta 1880 je iskala prilike, da bi mogla govoriti z don Boskom. Vse svoje upanje je položila v njegovo besedo, ker je bila, kakor vse druge prepričana, da je don Bosko svet duhovnik. Njegova beseda bo zanjo nezmotna.

Naravna boječnost pa ji je branila, da bi se mu približala. Ko se je don Bosko že poslavljaj, se je opogumila in se na potila proti hiši, v kateri so bivali duhovniki in tudi don Bosko. Sama ni vedela, kako se je znašla pred govorilnico, kjer so nekatere sestre čakale na pogovor z don Boskom. Dejali so ji, naj se vrne, ker se don Bosku že mudi.

Tisti trenutek se je med vrati prikazal don Bosko s klobukom na glavi in s potovalko v rokah. Mudilo se je že. Komaj ga je postulanka zagledala, se je dvignila na prste za sestrami in glasno dejala:

– Oče, nekaj bi vam rada povedala.

Don Bosko je dal znak, naj se sestre umaknejo in pustijo postulanko k njemu. Potem se je z največjim mirom obrnil, vstopil v govorilnico, jo povabil k sebi, se usedel, tudi njej dejal, naj se usede in jo z mirnim in s počasnim glasom vprašal, kaj želi.

– Oče, ali mi bo Gospod dal dovolj zdravja, da bom lahko ostala v družbi?

Don Bosko ji odvrne:

– Gospod vam bo dal zdravja in svetosti.

Ker postulanka ni imela kaj drugega vprašati, se je don Bosko dvignil, jo pozdravil in šel na postajo.

•••

Leta 1919 je postulanka, ki je postala Hčerka Marije Pomočnice, zapisala: „Minilo je že devetindeset let po tistem srečnem pogovoru z don Boskom; vedno sem lahko poučevala v šoli, čeprav sem bila slabotnega zdravja in so mi zdravniki prerokovali samo nekaj več kot dve leti življenja.“

MB 14.654 - stk

Misijonar Pavel Bernik na obisku na Rakovniku 1975

